



**«Дүниетану пәнінен оқушылардың құзыреттілігін  
бақылау тапсырмалары»**

**(1-4 сыныпқа арналған)**

**Құрастырушылар:** Кауканова Ж.Х.  
Мауленова Г.С.  
Досмухамедова А.А.  
Онайбаева Б.Б.

Лисаков 2013 жыл

## Түсінік хат

Болашақта білім беру ісін жетілдірудің маңызды міндеттерінің бірі-шығармашылық тұрғыдан ойлай білетін жан-жақты дамыған жеке тұлға қалыптастыру, білім сапасын да арттыру. «Шығармашылық тұлға» қалыптастыру –тұлғаның ізденімпаздық қабілет сапасын дамытудың ең негізгі өзегі болып табылады. Заман талабына сай адам өміріне де түрлі жаңалықтар мен өзгерістер енуі қалыпты құбылыс. Адамды ұдайы өзгеріс үстіндегі қоғамда өмір сүре білуіне балалық шағынан дайындау қажеттігін бүгінгі уақыт айқындай түсуде. Тек осындай кезеңдерде өскелең ұрпаққа жол танытып, өмір талабына бейімдейтін ұстаз болуы тиіс. Ендеше, алдымыздаға 12 жылдық білім берудің жауапкершілігі мұғалімге артылады деген сөз. 12 жылдық білім берудегі басты міндеттердің негізі- жеке тұлғаға бағытталған оқыту. Жеке тұлғаны жан-жақты оқытуда қолданылатын әдіс-тәсілдердің ең бірегейі **құзыреттілікті** қалыптастыра дамыту болып отыр. **Құзыреттілік**-білім, білік және дағдымен қатар қалыптасып дамиды әмбебап әрекеттер. 12 жылдық білім беру моделінің негізі-мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында (ҚР МЖМБС 2.003-2008) күтілетін нәтижелердің бірі проблеманың шешімін таба білу, ақпараттық және коммуникативтік құзыреттіліктер деп келтірілген.

Осындай негіздерді басшылыққа ала отырып бастауыш сыныптарда жас ерекшеліктеріне сай келетін оқытудың инновациялық әдістері мен технологияларын қолдану мақсатында деңгейлеп оқыту әдістемесімен құрылған дүниетаным құзыреттілігін қалыптастыратын бақылау жұмыс жинағы ұсынылды.

1 сыныпқа ұсынылған деңгейлік тапсырмалар оқушылардың көріп-білгендерін түсінуге, жас ерекшеліктеріне лайықты, ой-өрісін дамуына мүмкіндік береді. Жеке тұлға ретінде қалыптасуына ықпал етеді. Тапсырмалар оқушылардың ойлануына, оны өмірден байқағандарымен байланыстыруына жағдай жасайды.

2 сынып тапсырмалары оқулықта берілген тапсырмаларды күрделендіре түседі, және оған қосымша оқушының өз қорытындысын жасап отыруына ыңғайластырылған. Өтілген тақырыпты терең талдап, шығармашылықпен ұштастыру тапсырмалары қамтылған. Өз біліктіліктерін арттыратын ашық тест сұрақтары беріледі.

3 сыныпқа арналған тапсырмалары бөлімдер, бөлімдер ішінде күрделі тақырыптар бойынша құрылған. Сұрақтардың мазмұны оқудағы білім және білік дағдыларын байқап анықтайды. Тапсырмалар деңгейлік түрде берілуі тақырыптың күрделілігіне байланысты. Берілген тестік тапсырмалар жалпы алған білімдерін бекітуге бағытталған.

4 сыныпқа ұсынылған тапсырмалар ашық тесттер, сызбалар, 5 жол өлең, эссе, ВЕНН диаграммасы, салыстырулар, топтастыру оқушылардың ойлау қабілетін, ой – өрісін дамытуға көмектеседі. Оқушының жеке тұлға ретінде қалыптасып, оқу процесін жақсы қабылдауына ықпал етеді.

Бұл жинақтағы тапсырмалар реті жеке тұлғаның дүниетанымын өзіндік іздену іс-әрекетімен ұштастырады. Құзырлылық –оқушылардың өзіндік және

қоғам өмірінде тұлғалық орны бар екендігі жауапкершілігін сезіну, оған дайындығы мен қабілетін көрсету. Тапсырмалар барысында да тұлға тек дайын тесті белгілей салмай, өз бетінше ізденеді, шығармашылықпен ойын ұштастырады, бейнелейді, сауаттылығы артады және танымдылық қабілеті дамиды. Әр оқушы өз мүмкіндігін жан-жақты көрсете алады, ал мұғалім тұлғалық даму сатысының деңгейін анықтай алады. Деңгейі анықталған оқушылармен топқа бөліп қатемен жұмыс жасау оңайға соғады. Сондықтан бұл бақылау әдісі мұғалімге көп көмек. Тапсырма орындау барысында балаларға ғылыми тұрғыдан ойлануларына да тура келеді, практика жүзінде де дәлелдеу тапсырмалары берілген. Қарама-қайшылықпен берілген тапсырмалар мен жағдаяттар жас тұлғаны дағдарыстардан шыға алуға бағыттаушы әдіс.

Бүгінгі таңда көкейкесті болып отырған білімнің құзырлылық ұстанымын жүзеге асыру құралы ретінде ақпараттық технологияның өрісі кең. Жинақтағыдай тапсырмалар әр оқушыға электрондық түрде берілетін болса, оқушының өзіндік іс-әрекетіне, өзін-өзі басқарып, дамуына мүмкіншілік туындайды.

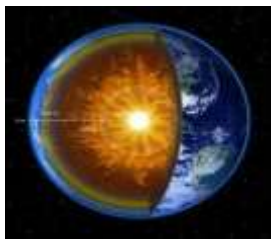
# 1 сынып

## ҚОРШАҒАН ДҮНИЕ

**Мақсаты:** Күнделікті өмірден байқағандарына сүйене отырып, қоршаған дүниені қаншалықты танып-білу дәрежелерін бақылау.

### 1-ші деңгей :

1.1. Өлі табиғаттарды жаз : -----  
-----



1.2. 5 жол өлең құрастыру:

1 Жер

2-----

3 -----

4 -----

5 -----

1.3. Сәйкестендіру тесті:

**Жанды**

Жер

Өсімдік

Адам

Аспан

**Жансыз**

Жануар

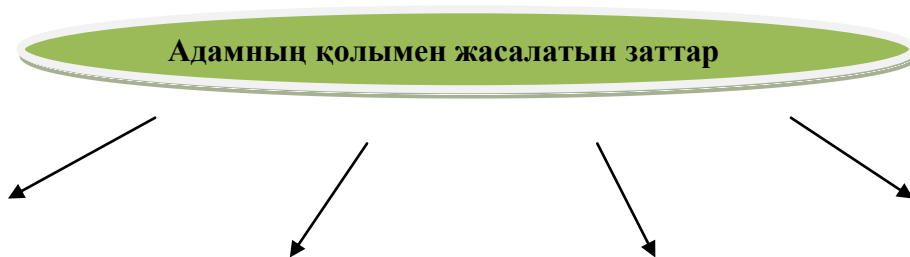
Су

Тас

Құс

### 2-ші деңгей:

2.1. Кластер құрастыру:



2.2. Ашық тест:

Қоршаған дүние деген не?-----

Там,құм,саз не үшін қажет?-----

Күннің қандай пайдасы бар?-----

Адам қандай табиғи денеге жатады?-----

2.3. Қоршаған дүние денелері туралы сөйлем құрастыр :

-----  
-----

**3-ші деңгей:**

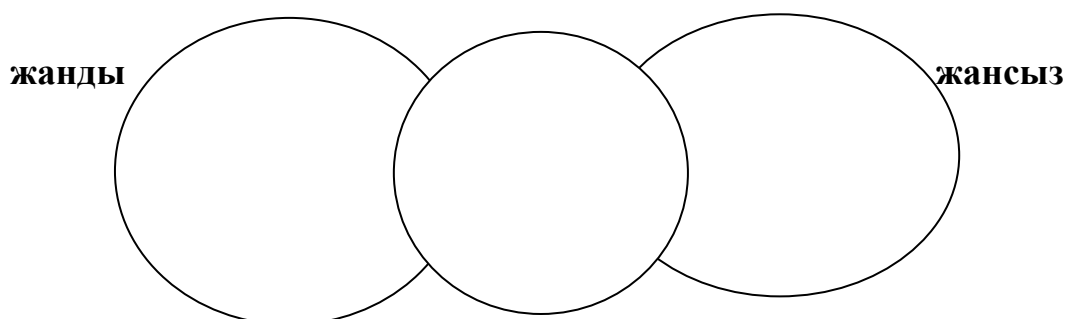
3.1. Қоршаған дүниені қалай танып білуге болады:

а)зерттеу

ә)бақылау

б)тәжірибе

3.2. Жанды және жансыз денелердің ұқсастығы мен айырмашылығын көрсет:



3.3. Табиғат туралы эссе жаз:



.....  
.....  
.....

## АДАМ

**Мақсаты:** Қоршаған дүниені танып-білу үшін қажетті сезім мүшелерінің пайдасы мен қызметі туралы білімдерін тексеру.

### *1-ші деңгей:*

1.1. Адам мүшелерін жаз : -----  
-----

1.2. Иіс сезу мүшесін тап:

- а) көз
- ә) құлақ
- б) мұрын

1.3. Артық сөзді тап: Тіл, аяқ , мұрын

### *2-ші деңгей:*

2.1.Сәйкестендіру тесті:

көз	иіс сезу мүшесі
құлақ	дәм сезу мүшесі
мұрын	көру мүшесі
тері	есту мүшесі
тіл	сипап сезу мүшесі

## 2.2. Құлақ- есту мүшесі ,оны күту ережелері:

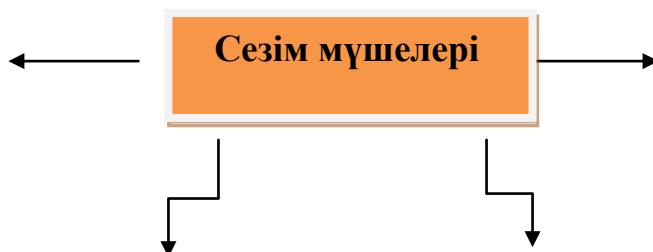


.....

.....

.....

## 2.3. Кластер құрастыр:



### 3-ші деңгей:

#### 3.1. Ашық тест:

- Мұрынның пайдасы .....
- Иіс сезу мүшесі қалай аталады?.....
- Көзді қалай сақтау керек?.....
- Дәм сезу мүшесі қалай аталады?.....

#### 3.2. 5 жол өлең құрастыр:

- 1.Тіл
2. .... , .....
- 3..... , ....., .....
4. .... .....
- 5.....

#### 3.3. «Көз-адамның айнасы» эссе жаз

.....

.....

## ТАБИҒАТ

**Мақсаты:** Оқушылардың табиғат құбылыстарын танып , оны дұрыс атай алу білімдерінің деңгейін бақылау.

### *1-ші деңгей:*

1.1. Табиғат құбылыстарын жаз:

.....

1.2. Тірі табиғатты тап:

- а) ауа
- ә) жел
- б) жануар

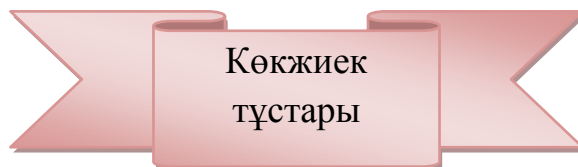
1.3. Ауа райы деген не? .....

### *2-ші деңгей:*

2.1. Шартты белгілерін жаз:

- а) аспан тұтас бұлтты
- ә) қар жауып тұр
- б) температура  $10^0$  суық

2.2. Кластер құрастыр:



2.3. Не бірінші: Жаңбыр, бұлт, найзағай

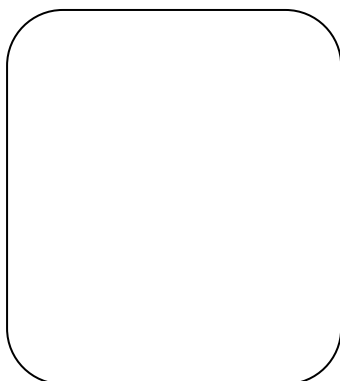








3.2. Кірпі мен борсықты салыстыр:



3.3.«Денсаулық-зор байлық» деген тақырыпқа эссе жаз

.....  
.....

### ӨСІМДІКТЕР ӘЛЕМІ

**Мақсаты:** Оқушылардың өсімдік тіршілігіндегі сан алуан өзгерістері туралы білімдерін кеңейтіп, олардың шығармашылық қабілеттерін дамыту.

**1-ші деңгей:**

1.1. Өсімдіктерді атап жаз:



1.2. Өсімдіктің неше тобы бар?

- а) 2
- ә) 3
- б) 1

1.3. Не бірінші?

Сабақ,

жапырақ,

тамыр

## 2-ші деңгей:

2.1. 5 жол өлең құрастыр:

1. Өсімдік
2. .... , .....
3. .... , ....., .....
4. .... .....
5. ....

2.2. Тест тапсырмасын орында:

1. Өсімдіктердің жер асты мүшесін тап:

- а) сабақ
- ә) тамыр
- б) гүл
- в) жапырақ

2. Өсімдіктердің тыныс алу мүшесін тап:

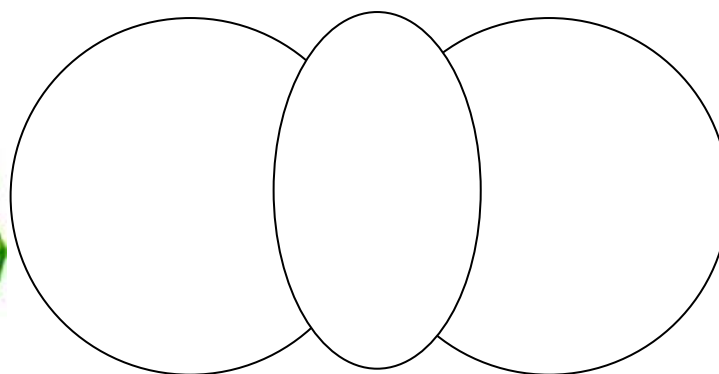
- а) тамыр
- ә) сабақ
- б) жапырақ
- в) гүл

2.3. Салыстыр:

**Ағаш**



**Бұта**



**Ұқсастығы**

## 3-ші деңгей:

3.1. Ашық тест:

а) Қандай өсімдікті бөлме өсімдіктері дейді?

.....

ә) Оларды неге «алыс жақтың өсімдіктері» деп атайды?

.....

б) Бөлме өсімдіктерін қалай күту керек?

.....

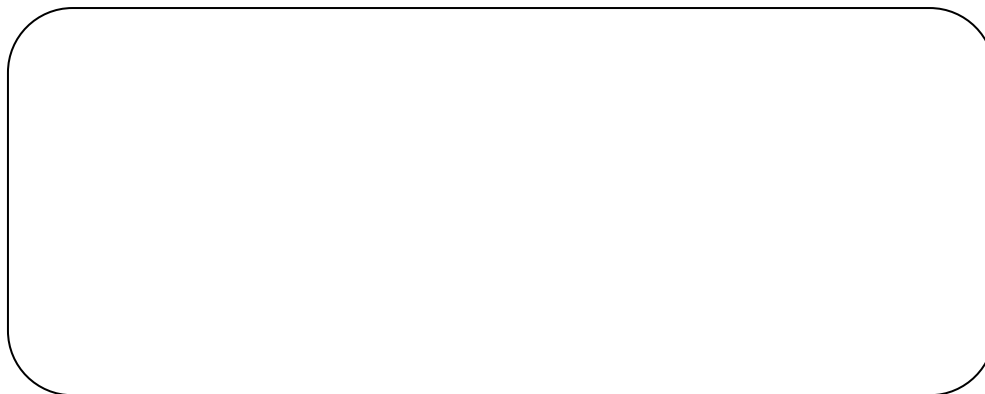
в) Адамдар қандай жеміс ағаштарын өсіреді?

.....

3.2. Өсімдіктерді жемістерімен сызық арқылы қос:

- |            |           |
|------------|-----------|
| а) бидай   | 1) жаңғақ |
| ә) емен    | 2) дән    |
| б) итмұрын | 3) жидек  |

3.3. Өзіңе ұнаған өсімдіктің суретін сал:



## ЖАНУАРЛАР ӘЛЕМІ

**Мақсаты:** Жануарлар мен құстардың тіршілігі мен өмір сүру әрекеттерінің қызметін білу және оқушылардың дүниетанымын дамытуға жағдай жасау.

*1-ші деңгей:*

1.1. Кластер құрастыр:



1.2. Сәйкестендіру тесті:

- |        |         |
|--------|---------|
| Түлкі  | Өсімдік |
| Қоян   | Сәбіз   |
| Бұғы   | Қоян    |
| Тиін   | Балық   |
| Қасқыр | Жаңғақ  |

1.3. 5 жол өлең құрастыр:

1. Қарлығаш
2. .... , .....
- 3..... , ....., .....
4. .... .....
- 5.....

**2-ші деңгей:**

2.1. Ашық тест:

а)Жануарлар неше топқа бөлінеді?.....

ә)Үй жануарларын жаз:

.....

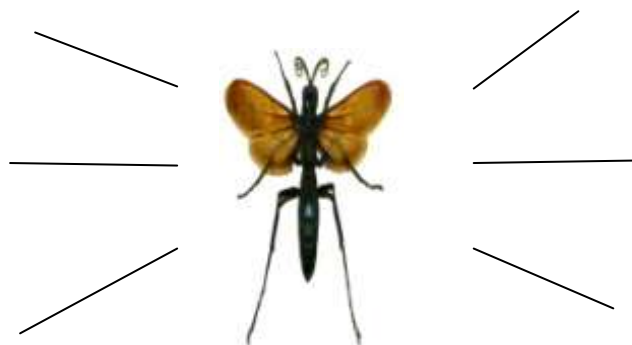
б)Жабайы аңдарды жаз:

.....

в)Жануарларға неше жағдай қажет?

.....

2.2. Бунақденелердің мүшелерін белгіле:



2.3. Не қажет?

- 1.Аюға
- 2.Бақаға
- 3.Күшікке
- 4.Адамға

- а.үй
- ә.үйшік
- б.апан
- в.көлшік

**3-ші деңгей:**

3.1. Жануарларға қандай жағдай қажет?

- а) жарық,су
- ә) тас,тау
- б) су,топырақ

2. Шөлге шыдамды жануар:

- а) балық
- ә) ақбөкен
- б) түйе

3. Жарықсыз не өсе алмайды?

- а) су
- ә) өсімдік
- б) ауа

4. Жапалақ немен қоректенеді?

- а) тышқан
- ә) өсімдік
- б) су

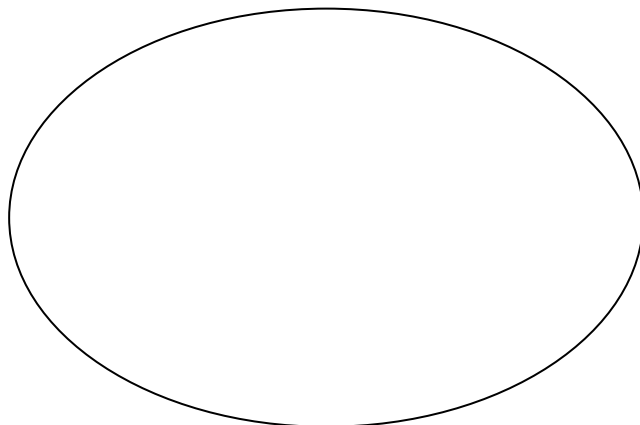
5. Сусыз не жоқ?

- а) әлем
- ә) тіршілік
- б) зат

3.2. Жануарлар туралы мақал-мәтел жаз:

.....  
.....

3.3. Өзіңе ұнайтын жануардың суретін салып көр:

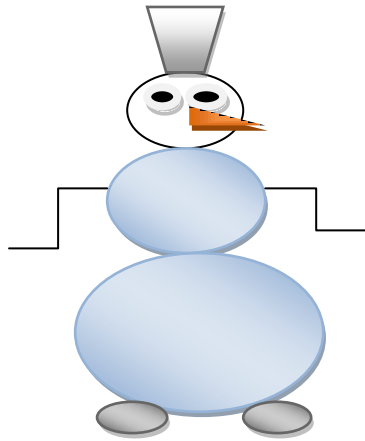


## ҚЫС

**Мақсаты:** Қысқы табиғаттың өзгерістерін тану, жануарлардың тіршіліктегі қажеттіліктерін білу, қысқы табиғат көріністерінің көркемдігін сезінуіне жағдай жасау.







2.3. «Менің жақсы көретін қысқы ойыным» тақырыбына эссе жаз:

.....  
.....  
.....

**3-ші деңгей:**

3.1. Сәйкескестендіру тесті:

Сиыр	құлын
Түйе	бұзау
Жылқы	қозы
Ешкі	бота
Қой	лақ

3.2. Мал қашан төлдейді?

- а) қыс
- ә) көктем
- б) жаз

3.3. Қысқы табиғаттың көрінісін бейнеле

## ОТБАСЫ

**Мақсаты:** Оқушының отбасындағы тұлғалық орны мен қарым-қатынас әдептілігін білу және қазақтың әдет-ғұрыптарын сақтау деңгейін анықтау.

### 1-ші деңгей:

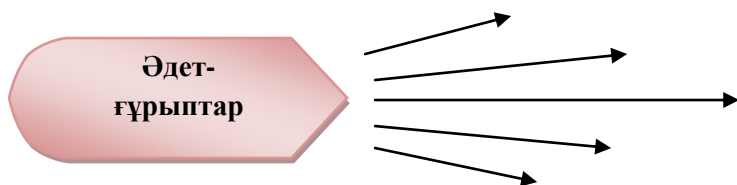
1.1. Динамикалық диктант:

Ата,әке,әже,ана-отбасы  
Алма,шырша,шие,алмұрт-көкөністер  
Сиыр,аю,түйе,қасқыр-үй жануарлары  
Сабақ,жапырақ,тамыр,гүл-өсімдік мүшелері

1.2. 5 жол өлең жаз:

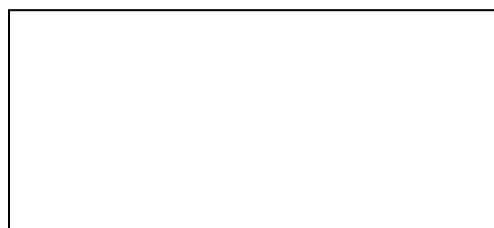
1. Жанұя
2. .... , .....
- 3..... , ....., .....
4. .... .....
- 5.....

1.3. Кластер құрастыр:



### 2-ші деңгей:

2.1. Бөлмеңнің сызбасын сыз:



2.2. Сәйкестендіру тесті:

Ата	Ана
Аға	Әже
Әке	Іні

2.3. Артық сөзді тап:

- а) ата , мұғалім, әке, шеше

- ә) сүт, қаймақ, ірімшік, нан
- б) Болат, Серік, Асанов, Қайрат

**3-ші деңгей:**

**3.1. Ашық тест:**

а)Қандай қауіпсіздік ережелерін білесің?

-----

ә)Қандай кітап оқығанды жақсы көресің?

-----

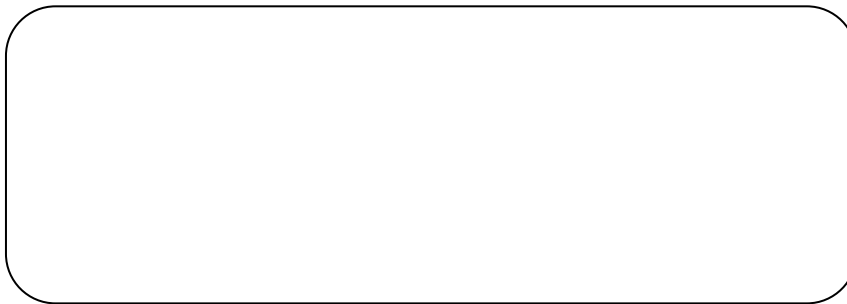
б)Саған қонаққа кімдер келеді?

-----

в)Сен қонақты қалай күтіп аласың?

-----

**3.2. Отбасы мүшелерінің суретін салып көр**



**3.3. ”Менің отбасым” эссе жаз:**



.....  
.....  
.....

**МЕКТЕП**

**Мақсат:** Өздерінің білім ошағындағы рухани-мәдениеті мен міндетін және жеке бас гигиенасының сақталу ережелерін бақылау.

**1-ші деңгей:**

1.1. Кластер құрастыр:



1.2. Не бірінші?

Сабақ	қоңырау	мұғалім	
Кітап	жазушы	баспа	
Күнделік	жалқаулық	екілік	мұғалім

1.3. 5 жол өлең:

1. Мұғалім
2. .... , .....
- 3..... , ....., .....
4. .... .....
- 5.....

**2-ші деңгей:**

2.1. Артық сөзді тап:

Көбелек,циркуль,қайшы,таразы  
Минут,секунд,сағат,кеш  
Қайық,арба,мотоцикл,велосипед  
Кітап,қалам,өшіргіш,етік

2.2. Ашық тест:

а)Мектепте кімдер жұмыс істейді?

.....

ә)Сабақта қандай пәндерді оқисындар?

.....

б)Қолды неге жиі жуып тұру керек?

.....

в)Жеке бас тазалығын сақтау үшін қандай заттар керек?

.....

2.3. Сыныбыңның суретін сал:

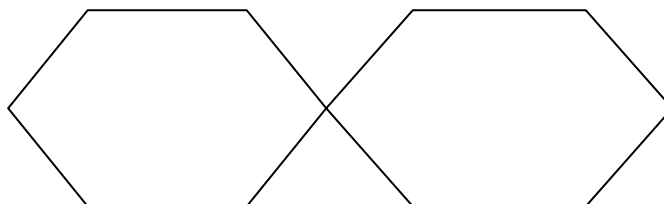
**3-ші деңгей:**

3.1. Мектепте өтетін мерекелерді жаз:

.....

2) Сипаттау:

**Балабақша**



**Мектеп**

3) «**Менің сыныбым**» тақырыбына әңгіме жаз:

.....  
.....

**КӨКТЕМ**

**Мақсаты:** Көктем мезгілінің жан-жануарларға әсері және табиғаттағы өзгерістерін танып-білуі мен ой-өрістерінің жан-жақтылығын тексеру.

**1-ші деңгей:**

1.1.Сызбаны толтыр:



1.2. Көктемде ауа райы қандай?

а) жылы

ә) аяз

б) боран

Тамыр деген не?

а) өсімдіктің жер асты мүшесі

ә) өсімдіктің жер үсті мүшесі

б) негізгі жанама тамырлар

Сабақ неше түрлі қызмет атқарады?

а)4

ә)3

б)5

Өсімдік өсі үшін қандай жағдай қажет?

а) ауа,су,жарық,жылу,қорек

ә) сабақ,тамыр,жылу,жеміс

б) жел,ауа,жаңбыр

Құнарлы топырақ деген не?

а) шіріндісі көп

ә) сазы көп

б) құмы көп

1.3. 5 жол өлең жаз

1. Көктем

2. .... , .....

3..... , ....., .....

4. .... .

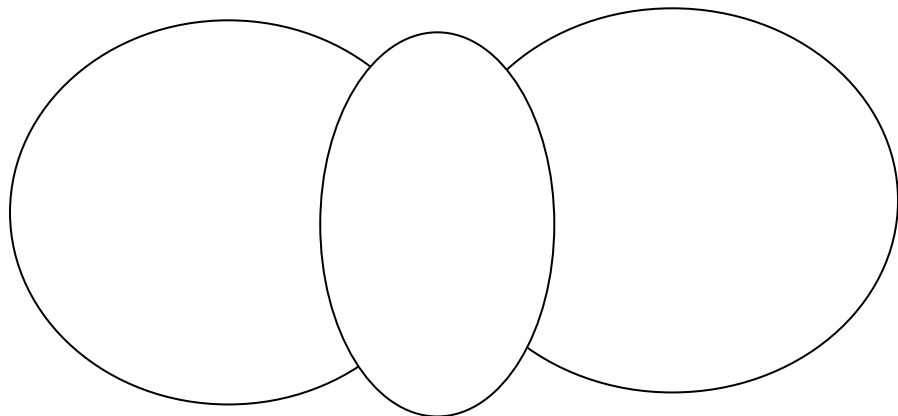
5.....

**2-ші деңгей :**

2.1.Салыстыру

Көктем

Қыс



2.2. Көктемде өсімдіктер қандай өзгеріске ұшырайды :

.....  
.....

2.3. Көбелек қалай пайда болады? Әңгімелеп жаз.



.....

.....

.....

.....

### 3-ші деңгей:

3.1. Ашық тестке жауап жаз:

Ауа райын болжайтын жануарлар туралы не білесіңдер?

-----

Өсімдікке пайдалы жәндікті ата:

-----

Тығыз оралып өскен жапырақты көкөніс не?

-----

Көктемдегі адам еңбегі қандай?

-----

3.2. Сәйкестендіру тесті:

Аю	көжек
Қасқыр	қонжық
Түлкі	бөлтірік
Қоян	күшік

3.3. Кестені толтыр:

<i>Үй құстары</i>	<i>Жабайы құстар</i>

## ТУҒАН ҚАЛАМ, АУЫЛЫМ

**Мақсаты:** Қала мен ауыл тіршілігінің айырмашылығы мен адам еңбектерінің маңыздылығы туралы түсініктерін, жолда жүру ережесін сақтау тәртібін тексеру.

**1-ші деңгей:**

1.1. Сипатта :

**қала**



.....  
.....  
.....  
.....

**ауыл**



.....  
.....  
.....  
.....



1.2. 5 жол өлең жаз :

1. Қала
2. .... , .....
- 3..... , ....., .....
4. .... .. .
- 5.....

1.3. Ауыл тұрғындары не егеді?

.....  
.....

**2-ші деңгей:**

2.1. Өзің тұратын мекен-жайды жаз

-----

2.2. Тест сұрақтарының жауабын белгіле:

Ауруханада кімдер жұмыс істейді?

- а) мұғалім                      ә) сатушы                      б) дәрігер

Зауытта нелер жасайды?

- а) машина                      ә) аяқ киім                      б) нан

Сүттен қандай тағамдар алынады?

- а) кеспе                      ә) айран                      б) торт

Көліктердің неше түрі болады?

- а) 1                      ә) 4                      б) 3



2.3. Ауыл және қала көліктерін жаз:

Ауыл көліктері -----

Қала көліктері -----

### **3-ші деңгей:**

3.1. Бағдаршам көздері қалай орналасқан :

а) қызыл, сары, жасыл

ә) сары, қызыл, жасыл

б) жасыл, қызыл, сары

3.2. Қысқы ойындардың түрлерін жаз:

.....

3.3. Ойлан!

Тірек сөздерді пайдаланып, сұраққа жауап бер. Тапсырманы жаз.

Қиқым неден түсті?.....

Қоқым неден түсті?.....

Жаңқа неден түсті?.....

*Тірек сөздер: наннан, ағаштан, аспаннан, аузымнан*

## **ОТАН**

**Мақсаты:** Оқушылардың өз Отанына деген сүйіспеншіліктерін шығармашылық тапсырмаларды қандай дәрежеде орындай алу деңгейлері арқылы тексеру

### **1-ші деңгей:**

1.1. Не қажет?

Торғайға-----

Бал арасына-----

Отанға-----

Сыныпқа-----

*Керек сөздер: Омарта, тыныштың, ұя, бірлік, көлшік, үй.*

1.2. Біздің Отанымыз қалай аталады?

-----

1.3. Отан туралы өлең немесе мақал жаз :

.....

.....

.....

.....

## **2-ші деңгей**

2.1. Ашық тестке жауап жаз:

Мәдени орталықтар деген не? .....

Жас қала деп қай қаланы атайды?.....

Біздің республикамыздың Президенті кім?.....

Алматы туралы не білесің? .....

Қазақстанның атақты ғарышкерлері кім?.....

Халықтық мерекелерді жаз:.....

Кәсіби мерекелерді жаз: .....

2.2. Туған жеріңнің суретін сал.

2.3. 5 жол өлеңді жалғастыр:

1. Отан

2. .... , .....

3..... , ....., .....

4. .... .

5.....

## **3-ші деңгей:**

3.1. Қай қала?

-----



3.2. Қазақстандағы қалалардың аты:

-----

3.3. Салыстыру тесті:

Көбею сатысын анықтап белгіле

- а) жұмыртқа                       б) үй шыбыны   
ә) құрт                                       в) ересек шыбын

Көбею сатысын реті бойынша белгіле

- а) қуыршақ                                       б) жұмыртқа   
ә) дернәсіл                                       в) жетілген бунақденелер

## ЖАЗ

**Мақсаты:** Қоршаған ортаның жаз мезгіліндегі ерекшеліктері мен бүлінген табиғатты қорғаудың маңыздылығы мен өзіндік көзқарасын анықтау.

**1-ші деңгей:**

1.1. Жаз туралы бес жол өлең құрастыр

1. Жаз.
2. .... , .....
3. .... , ....., .....
4. .... .....
5. ....

1.2. Жаздың келуімен табиғатта қандай өзгерістер болады?

.....  
.....

1.3. Сәйкестендіру тесті:

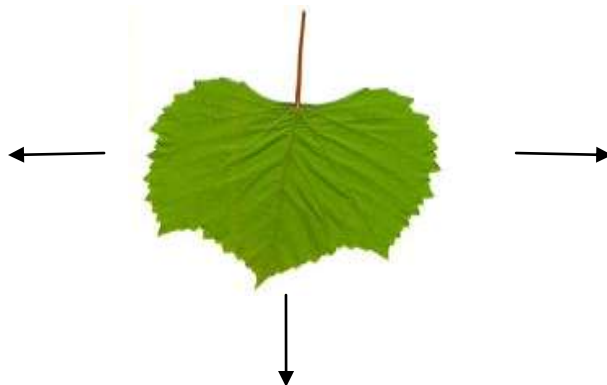
Көктем	жаңбыр
Қыс	ыстық
Жаз	аяз
Күз	жылы

**2-ші деңгей:**

2.1. Не бірінші?

Күз	көктем	жаз	қыс
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

2.2. Сызбаны толтыр:



2.3. Жаз мезгілін сипатта:

-----  
-----

**3-ші деңгей:**

3.1. Табиғат неден бөлінеді?

а) заводтан

ә) жолдан

б) таудан

3.2. Жазғы демалыс кезіндегі ережелерді жаз:

-----  
-----

3.3. «Табиғатты аялайық» эссе жаз:



-----  
-----  
-----

## 2 сынып

### ТАБИҒАТ ЖӘНЕ АДАМ

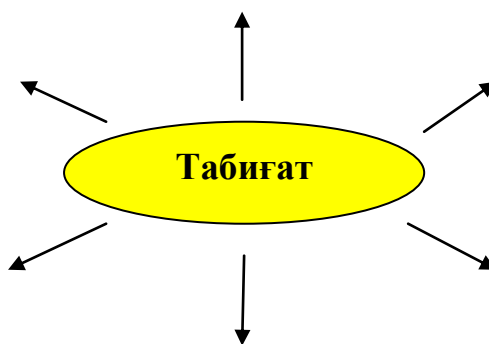
**Мақсаты:** Адам табиғаттың бір мүшесі екендігін дәлелдеу және адам өміріндегі табиғаттың маңызды ролін ұғындыру; адам өміріне қажетті жағдайлар туралы түсініктерін бекіту.

#### *1-ші деңгей:*

1.1. Табиғат деген не?

А) дала                      ә) қоршаған орта                      б) өсімдіктер                      в) жануарлар

1.2. Сызбаны толықтыр:



1.3. Мына әңгімені оқып, әр жануардың орнын тауып бер:

« Орманда бір оқиға болды. Құлпырған табиғатты көріп шаттанған тиінге қыли қоян былай дейді:

-Әй, сен неге сонша қуанасың? Бұл жерге сенің тигізер пайдаң жоқ. Қайта жидектерді құртқаннан басқа, сенің орның қу дала!

Мұны естіп қалған тоқылдақ:

-Қыли көз, сенің не пайдаң бар екен сонда?- деп өзіне дүрсе қоя береді.

Осы маңнан өтіп бара жатқан елік те сөзге қыстырылады:

-Сендерден көрі осы жерге менен пайдалысы жоқ. Бекер шуламаңдар !

Ызылдап , ойбайлап ара келіп қалады. Ол ашулы еді:

-Бәрің де не істерлеріңді білмеген соң бос әңгіме айтасыңдар. Қазір шағып тастасам менен күштісі жоқ екенін білерсіңдер!- деп ызылдай жөнеледі. Бәрі де жан-жаққа жапырлай қашады.

Бірақ, орман үшін осылардың бәрінің де пайдасы бар еді.»

*Туіннің пайдасы*

.....

*Қоянның*

*пайдасы*.....

*Тоқылдақтың*

*пайдасы*.....

*Еліктің*

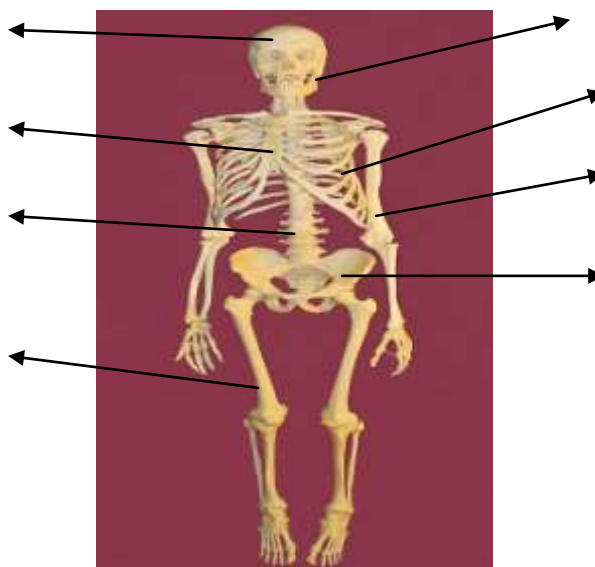
*пайдасы*.....

*Араның*

*пайдасы*.....

**2- ші деңгей:**

2.1. Адам дене мүшелерін ата, сызбамен көрсетіп жаз:



2.2. Адамға 5 қажеттілікті жаз:



2.3. «Адам-табиғат перзенті» тақырыбына өз ойыңды жаз.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**3- ші деңгей:**

3.1. Өз жауабыңмен толықтыр.

<i>Сұрақтар</i>	<i>Жауаптар</i>
Тірі табиғатқа нелер жатады?	
Өлі табиғатқа нелер жатады?	
Адам өмір сүру үшін не қажет?	
Табиғаттың адамға пайдасы қандай?	
Адамның табиғатқа тигізер пайдасы ше?	

3.2. Не бірінші?

1. Ата, бала, әке. --
2. Құлын, бие, тай. --
3. Минут, секунд, сағат. --
4. Тақтай, ағаш, тал. --
5. Нан, бидай, ұн --
6. Киім, мақта, жіп. --

3.3. «Менің еңбегім» тақырыбына эссе жаз.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

## ТАБИҒАТ

**Мақсаты:** Оқушыларды табиғатты жан-жақты бағдарлап, жергілікті жерлердің белгілерін анықтай алуға, план мен сұлбаны ажырата білуге, ауа, су қасиеттерін білуге машықтандыру.

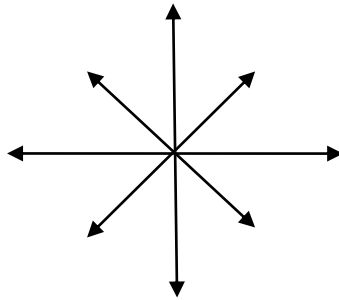
### **1-ші деңгей:**

1.1. Көкжиек дегеніміз не?

а) маңайдағы көз жететін кеңістік  
ә) аспан мен жер

б) оңтүстік пен солтүстік  
в) шығыс пен батыс

1.2. Көкжиектің тұстарын анықтап жаз:



1.3. Мына жағдайда орманнан қалай шығуға болады?

Аяш отбасымен тоғайға демалуға келді. Олар тоғайдың оңтүстік бетінде суға түсіп, тамақтанған соң жидек теруге кірісті. Аяштың алдынан сұр қоян жүгіре жөнелді. Қоянды қуам деп Аяш отырған жерлерінен біраз ұзап кетті.

Енді келген жағына бару үшін не істей алады? Сендер қандай кеңес бересіңдер?

.....  
.....  
.....  
.....

### **2-ші деңгей:**

2.1. Ауаға қатысты қасиеттерді тауып, белгіле:

-мөлдір, дәмсіз;

-пішінсіз;

-мөлдір, түссіз;

-иіссіз;



-аққыш;

-сығылып, серпіледі;

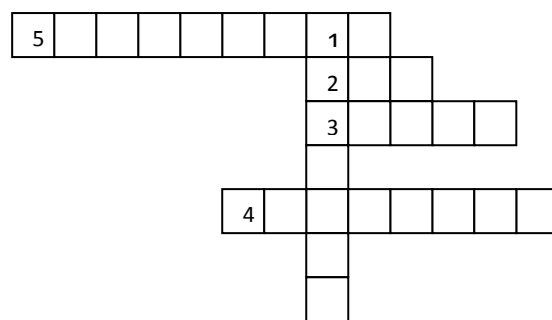
2.2. Кестеге өз ойыңды толықтырып жаз.

<b>Ауаға келтірілетін қандай зияндар бар?</b>	<b>Ауаның тазалығын сақтау үшін не қажет?</b>

2.3. Сөзжұмбақты шеш:

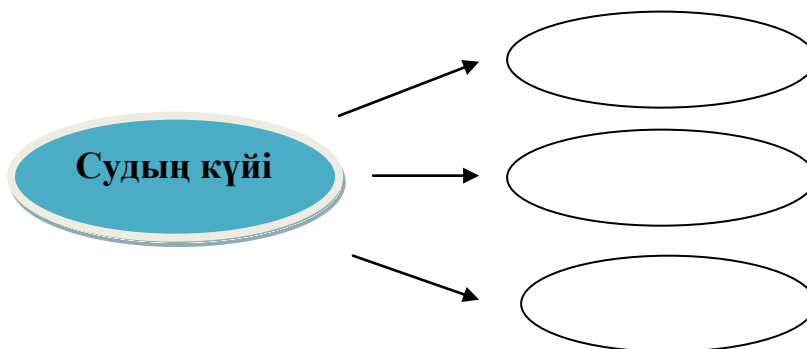
Сұрақтары:

1. Бізді қоршаған орта (тігінен)
2. Адамға 5 қажеттің бірі (көлденең)
3. Көкжиек тұсы (көлденең)
4. Ауаның қасиеті
5. Ауаны өлшейтін құрал



3-ші деңгей:

3.1.



3.2. Суға тән қасиеттерді жаз.

Су - .....

Су- .....

Су- .....

Су.-.....

Су-.....

Су-.....

### 3.3. Тест сұрақтарына жауап бер:

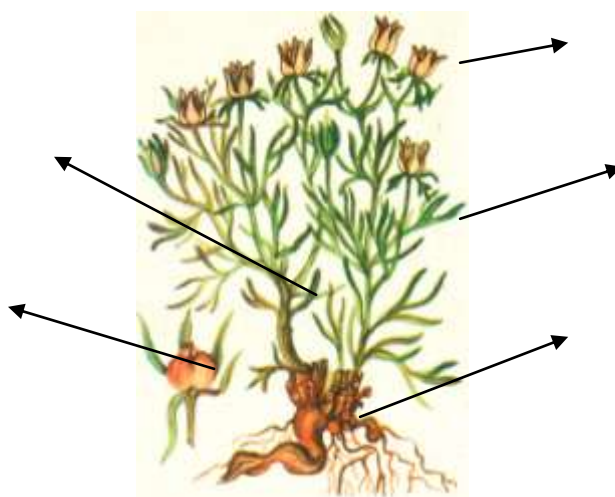
<i>Сұрақтар</i>	<i>Жауаптар</i>
Топырақ неден тұрады?	
Топырақтың қасиеттерін жаз	
Құнарлы топырақ дегенді қалай түсінесің?	
Топырақтың пайдасы неде?	
Адамдар топырақты неден қорғайды?	

## ӨСІМДІК

**Мақсаты:** Оқушыларды өсімдіктердің алуан түрлілігін танумен қоса олардың пайдасын білуге, оларға орынсыз зиян келтірмеу және көбейюіне өзіндік ықпалдарын тигізуге баулу, қорғауға алу керектігін ұғындыру.

### *1-ші деңгей*

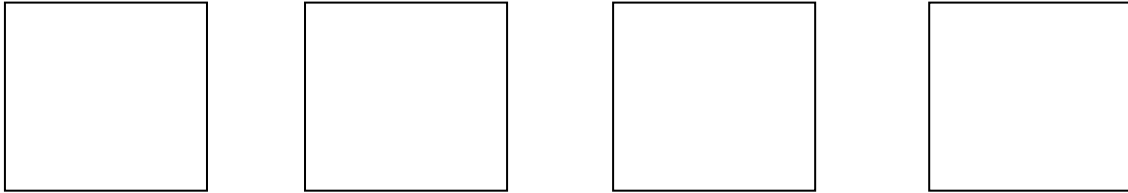
1.1. Мына өсімдіктің мүшелерін анықтап, сызбамен көрсетіп, жаз.



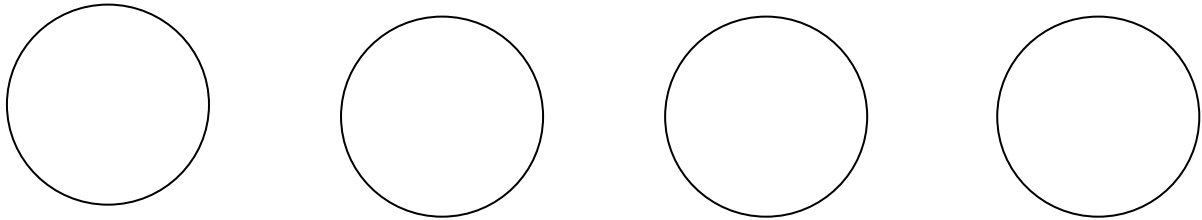
1.2. «Жапырақ» сөзіне «Бес жолды өлең» құрастыр.

- 1.-----
- 2.-----, -----
- 3.-----, -----, -----
- 4.----- ----- ----- ----- .
- 5.-----

1.3. Мына шаршыларға шырынды жемістердің суреттерін сал.



Мына дөңгелектерге құрғақ жемістердің суретін сал.

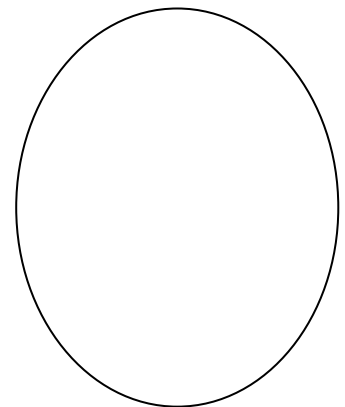
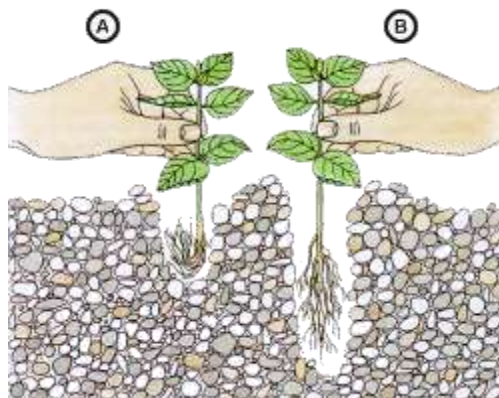
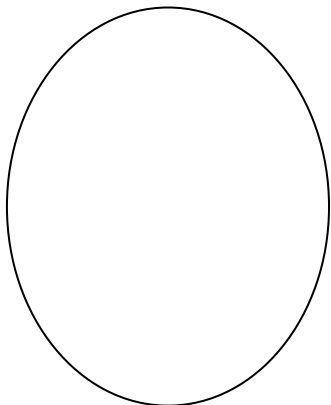


### 2-ші деңгей

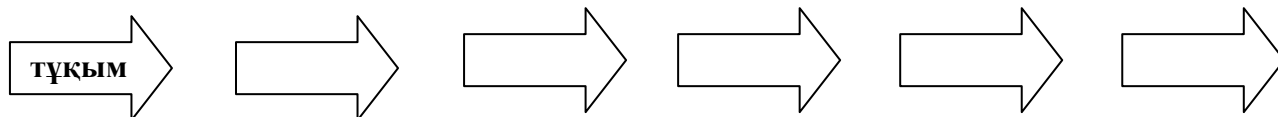
2.1. Шөлде өсетін, тамыры 20-30 метрге дейін баратын өсімдікті тап:

- |            |             |
|------------|-------------|
| а) қарағай | б) сексеуіл |
| а) жантақ  | д) бидай    |

2.2. Өсімдіктердің қайсысы дұрыс отырғызылды ? Салыстыр



### 2.3. Сызбаны жалғастыр:



### 3-ші деңгей:

#### 3.1. Тірек сөздерді пайдаланып өлең құрастыр:

Өсімдіктер.....,  
Сусыз .....  
Сондықтан да ..... ,  
Суарамын .....

#### 3.2. Дәрілік қасиеттері бар өсімдіктер қатарын тап:

- Үйеңкі, емен, терек, қарағай
- Қоңыраугүл, шырмауық, итмұрын, қызғалдақ
- Шие, қымыздық, қурай, көкгүл
- Жұпаргүл, жолжелкен, шырғанақ, шайқурай

#### 3.3. Ашық тест жауаптарын толтыр:

Сұрақтар	Жауаптар
Тұқым тірі дене ме, әлде өлі дене ме?	
Қылқан жапырақты өсімдіктерді жаз	
Жемістердің тұқымы қандай болады?	
Күзде жапырақ неге сарғаяды?	
Өсімдіктің сабақтары қандай болады?	
Өсімдіктің топырақ астындағы бөлігі қалай аталады?	

## ЖАНУАР

**Мақсаты:** Оқушыларды жануарлар әлемінің алуан түрлілігі мен олардың тіршілік үшін бейімділіктері мен қоректенуі туралы алған білімдерін бекіту. Жануарларды қорғау және олардың пайдасын түсінуге ықпал жасау.

**1-ші деңгей:**

1.1. Жануарларға қатысты дыбыстарды сілтемелермен көрсет:

Арыстан	ырылдайды
Ит	шақылдайды
Жылан	қорсылдайды
Саршұнақ	ақырады
Қасқыр	қыңсылайды
Барыс	ысылдайды
Қабан	ұлиды

1.2. Мына кестені толтыр:

Жыртқыш	Дала жануары	Үй жануары

1.3. Жануарларды топтап жаз.



**2-ші деңгей:**

2.1. Суреттегі жануарларға қысқаша сипаттама бер:



### 3-ші деңгей:

3.1. Әр жануарға қатысты сөзді сызбамен көрсет:

Уылдырық шашады	жылан
	маса
Төлдейді	сауысқан
	аю
Жұмыртқалайды	балық
	көбелек
Дернәсілді	түйе
	қолтырауын

3.2. Әңгімені оқып, кестедегі тапсырманы орында:

#### **Қоян:**

*-Тиін қысқа қорек ретінде саңырауқұлақ, Борша тышқан жаңғақ жинап алады. Ал сен болсаң Аю, бостан босқа тентіреп жүрсің, Қыста неңді жейсің?*

#### **Аю:**

*-Қыли көз Қоян, маған бола босқа қам жеме. Мен қыста өзімді жеймін. Қане, майымды ұстап көрші! Мен текке жүрген жоқпын, қорегімді тауып, май жинап жүрмін. Саған да солай істе деп кеңес беремін.*

#### **Қоян:**

*-Е-е-е, Аю, қайдағы май... Бізге, қояндарға майдың керегі жоқ!*

1	Аю басқа аңдар сияқты апанына қорек тасып әуре болмайды.	Өйткені,
2	Тиін, борша тышқандар күз бойы бір тыным таппай шапқылайды.	Себебі,
3	Қыли көз қоян қыста қар үстінде зәресі ұшып жалтақтап жүреді.	Өйткені,

3.3. Тест тапсырмасы

1) Қызыл кітапқа кірген өсімдік

а) шайқурай

б) жұпаргүл

ә) жолжелкен

в) жабайы қызғалдақ

2) Талғаусыз қоректілерге жататын жануар:

а) қасқыр

б) мысық

ә) қабан

в) қой

3) Бірлігі күшті құс:

а) көкек

б) қоқиқаз

ә) аққу

в) бүркіт

4) Қай жылы Халықаралық Табиғатты қорғау одағы құрылды?

а) 1948ж

б) 1947ж

ә) 1949ж

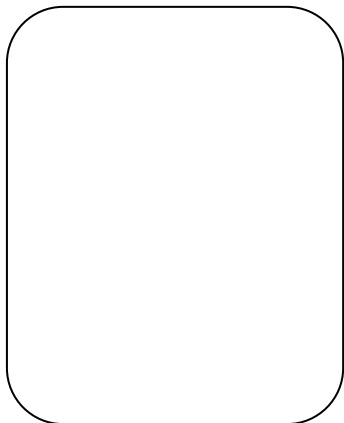
в) 1950ж

## ОТБАСЫ

**Мақсаты:** «Отан-отбасынан басталады» мақалының қаншалықты негізділігін түсіндіру; отбасы мүшелерінің арасындағы өзара жылы қатынастарды күшейту үшін және отбасындағы өзінің алар орнын дұрыс анықтауға берілген тапсырмалар арқылы адамгершілікке тәрбиелеу.

**1-ші деңгей:**

1.1. Өзіңнің бейнеңді сал және өзіңді достарыңа таныстыр.



Менің аты-жөнім .....

Менің отбасымда .....адам бар.

Мен отбасыма..... көмектесемін.

Анам мені ....., ..... деп еркелетеді.

Мен өскенде ..... болғым келеді.

Отбасымды....., ..... қуантамын.

1.2. Сөзжұмбақты шеш.

1. Жеті ата.

2. Әкеңнің анасы саған кім?

3. Анаңның әкесі саған кім?

4. Апаңның күйеуі саған кім?

5. Ағаңның әйелі саған кім?

6. Ең ардақты жан?

1					
3					
2					
4					
5					
6					



1.3. Мына кестелерге қалай тамақтанатыныңды бейнеле.

**Таңертеңгі асың**



**Түскі асың**



**Кешкі асың**



**2-ші деңгей:**

2.1. Сұрақтарға өз жауаптарыңды жаз.

Тіс неден ауырады? .....

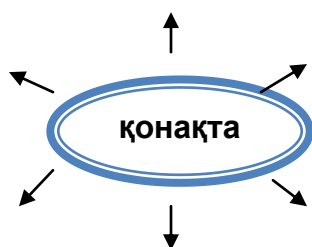
Асқазан неден ауырады? .....

Тамақ неден ауырады? .....

Ауырмау үшін не істеу керек?

.....

2.2. Әдептілік ережелерін білесің бе?

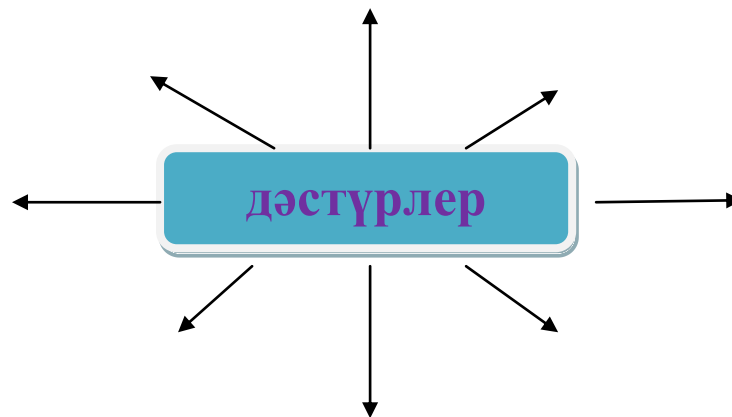


2.3. Суреттен сенің денсаулығыңа өте пайдалы тағамдарды қоршап сыз.



### *3-ші деңгей*

*3.1. Отбасында тойланатын қазақтың мерекелік дәстүрлерін атап жаз:*



3.2. Тест сұрақтарына жауап бер:

1. «Жеті атаға» кірмейтін туыстық атау.
  - а) бала
  - б) жиен
  - ә) шөбере
  - в) әке
2. Жануар тектес азық-түлікке не жатады?
  - а) қант
  - б) алмұрт
  - ә) жұмыртқа
  - в) нан

3. Тәулігіне неше рет тамақтанған дұрыс?

а) 1 рет

б) 3 рет

ә) 2 рет

в) 4 рет

4. Отбасының «қара шаңырақ иесі» кім?

а) үлкен ұл

б) үлкен қыз

ә) кенже ұл

в) кенже қыз

3.3. «Әдепті Қанат» әңгімесіндегі нүкте орнына қажетті сөздерді қойып, оқып, мазмұнына түсін, достарыңмен ой бөліс.

### Әдепті Қанат

Қанат сабақтан келе салысымен ..... дастарқанға отырды. Үлкендер ас алғанша ..... отырды. Ол дастарқан басында отырған туыстарына :

- .....! –деді.

- ..... , ..... –деді әкесі.

Асықпай тамағын ішіп, анасына:

- Апа, ..... !-деді.

Анасы:

- ..... , балам!- деді. Қанат анасына көмектесіп, ..... жинасты. Ол өте ..... бала.

### МЕКТЕПТЕ

**Мақсаты:** Білім алу мекемелері туралы оң көзқарас қалыптастырып, әрбір адамның болашағы үшін білім алудың маңызы зор екендігін түсіндіру және өз міндеттері мен құқықтарын тануға бағыт-бағдар беру; оқушыларды мәдени орындарда өзін-өзі ұстай білуге тәрбиелеу.

**1-ші деңгей:**

1.1. **Мына өлеңнің авторы кім? Ол кісі туралы не айта аласың?**

«Кел, балалар, оқылық,

Оқығанды көңілге

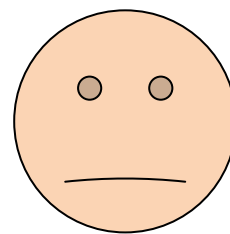
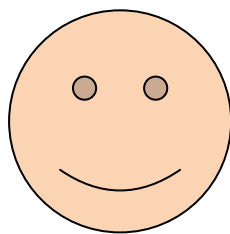
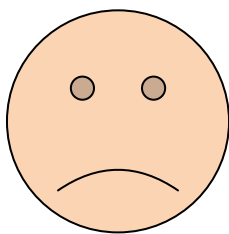
Ықыласпен тоқылық!»

.....  
.....  
.....

1.2. Кестеге өз ойыңды жазып, толықтыр.

<i>Маған мектепте өте ұнайды</i>	<i>Маған мектепте ұнамайды</i>	<i>Менің қалауымдай болса</i>

1.3. Сабаққа барар кездегі көңіл күйіңе сәйкес суретті қорша және өз себебін жаз.



.....  
 .....

**2-ші деңгей**

2.1. Мына мақалдарды қалай жалғастыра едің?

Ақыл азбайды, білім .....

Оқусыз ..... жоқ,

Білімсіз ..... жоқ.

Кітап- ..... бұлағы.

Мектеп - ....., білім- .....

2.2. «Мектеп» сөзіне бес жол өлең құрастыр.

1.-----

2.-----, -----

3.-----, -----, -----

4.----- ----- -----

5.-----

2.3. Ребусты шеш.



**3-ші деңгей:**

3.1. Мына сөйлемдерді өз ойыңмен аяқта.

Мен кітапханаға барғанда .....

Достарыммен театрға барғанда .....

Досыма қоңырау шалғанда .....

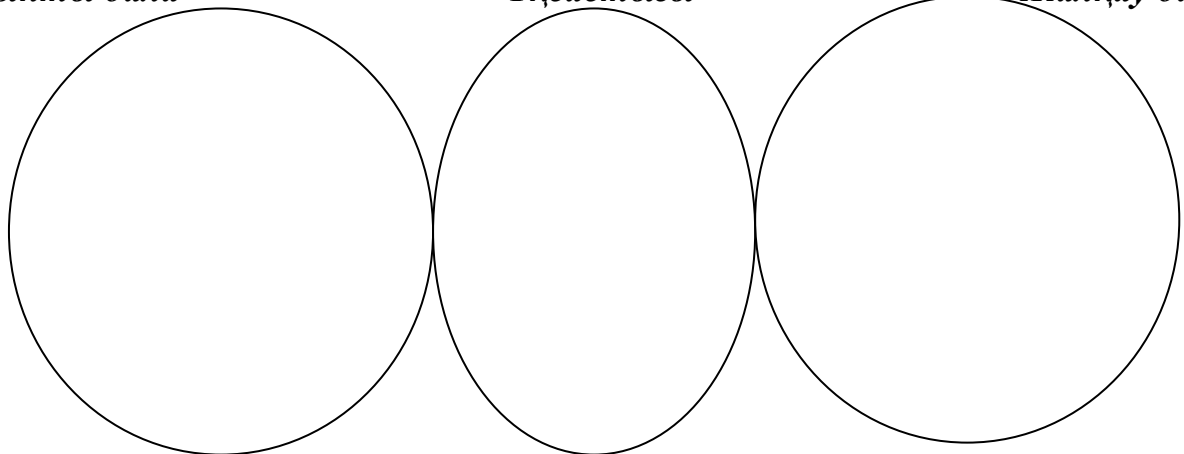
Мектепте жүргенде .....

3.2. Венн диаграммасын толтыр.

**Ұқыпты бала**

**Ұқсастығы**

**Жалқау бала**



3.3. Тест сұрақтарына жауап бер:

1. Алғаш «Әліпби» оқулығын жазған адам?

а) Ыбырай Алтынсарин

б) Ахмет Байтұрсынов

ә) Абай Құнанбаев

в) Міржақып Дулатов

2. Оқушы кімнің арқасында өз беделін көтереді ?

а) мұғалімнің

б) ата-ананың

ә) достарының

в) басшыларын

3. Оқушының «айнасы» ?

а) дәптер

б) айна

ә) кітап

в) күнделік

4. Оқушыны салауатты өмір сүруге жетелейтін сабақ?

а) дене тәрбиесі

б) еңбекке баулу

ә) музыка

в) бейнелеу өнері

## ТУҒАН ЕЛ

**Мақсаты:** Оқушылардың Отанына, туған жеріне, атамекеніне деген сүйіспеншіліктерін оятып, өз ұлтының тыныс-тіршілігін таныту ; бойларына ұлтжандылық пен жігер енгізу.

**1-ші деңгей:**

1.1. Кестені толтыр.

<i>Менің құқықтарым</i>	<i>Менің міндеттерім</i>

1.2. ҚР Мемлекеттік Елтаңбасын сипаттап көр. Ол жайында не білесің?



.....

.....

.....

.....

.....

1.3. Кластерді толықтыр. Номерлерін жаз.







3.2. «Мен бақытты баламын» тақырыбына эссе жаз.

*Мен бақытты баламын!*



.....  
.....  
.....  
.....

.....  
.....

3.3. Жазғы демалыста неден аулақ болып жүресің? Қауіпсіздік ережелерін қалай сақтайсың?





## Ашық тестер жинағы

### №1. Адам.

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Адам мен табиғат байланысы неде?	
2.	Тірі табиғат пен өлі табиғаттың айырмашылығы неде?	
3.	Табиғат дамға не береді?	
4.	Адам табиғатты неден қорғау керек?	

### №2. Адам.

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Адамның дене мүшелерін жаз.	
2.	Адамның өмір сүруі үшін не қажет?	
3.	Салауатты өмір сүру үшін не істейсің?	
4.	«Денсаулық- зор байлық» мәтелін қалай түсінесің?	

### №1. Табиғат.

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Көкжиек деген не?	
2.	Көкжиек бағыттарын жаз.	
3.	Құбылнама деген не? Құрылысын жаз.	
4.	Бағытты басқаша қалай анықтауға болады?	

### №2. Табиғат.

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	План деген не?	

2.	Планның суреттен айырмашылығын жаз.	
3.	Ауаның қандай қасиеттері бар?	
4.	Лас ауа неден пайда болады?	

**№3. Табиғат.**

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Судың қандай қасиеттері бар?	
2.	Судың тірі табиғатқа тигізер пайдасын жаз.	
3.	Суларды көлеміне қарай қалай атайды?	
4.	«Судың да сұрауы бар» мақалын қалай түсінесің?	

**№4. Табиғат.**

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Топырақтың қандай қасиеттері бар?	
2.	Топырақтың пайдасы неде?	
3.	Топырақты неден қорғау керек? Себебі?	
4.	Топырақтың қандай түрлерін білесің?	

**№1. Өсімдік.**

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Өсімдіктердің тірі организм екенін дәлелде.	
2.	Өсімдіктер қандай топтарға бөлінеді?	
3.	Өсімдіктің мүшелерін жаз.	
4.	Өсімдіктің негізгі мүшесі не? Дәлелде.	

## **№2. Өсімдік.**

<b>№</b>	<b>Сұрақтар</b>	<b>Жауаптары</b>
1.	Ағаштың сабағы қалай аталады?	
2.	Сабақтың қызметі не?	
3.	Жапырақтың қызметі не?	
4.	Сабақтар қандай болып келеді?	

## **№3. Өсімдік.**

<b>№</b>	<b>Сұрақтар</b>	<b>Жауаптары</b>
1.	Жемістер қандай болып бөлінеді?	
2.	Жапырақ неге сарғаяды?	
3.	Өсімдіктер қалай көбееді?	
4.	Өсімдікке не қажет?	

## **№1. Жануарлар.**

<b>№</b>	<b>Сұрақтар</b>	<b>Жауаптары</b>
1.	Жануарларды топтап жаз.	
2.	Жыртқышқа қандай аңдар жатады? Неге оларды «жыртқыш» дейді?	
3.	Дала жануарларына нелер жатады? Неге оларды «дала жануары» дейді?	
4.	Үй жануарларына нелер жатады? Олардың ерекшелігі неде?	

## №2. Жануарлар.

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Жануарларға өмір сүру үшін не қажет?	
2.	Қандай жануарлар жемін түнде іздейді?	
3.	Қандай жануарлар қыста ұйқыға кетеді?	
4.	«Қызыл кітапқа» енген қандай жануарлар мен құстарды білесің?	

## №1. Отбасы.

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Отбасындағы мүшелердің атауын жаз.	
2.	Туыстық атауларды жаз.	
3.	Отбасындағы сенің міндетің не?	
4.	«Ұяда не көрсең, ұшқанда соны ілерсің» мақалын қалай түсінесің?	

## №2. Отбасы.

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Отбасында қандай дәстүрлі мерекелер аталады?	
2.	Азық-түліктердің қандай түрлерін қолданамыз?	
3.	Күніне неше рет тамақтанған дұрыс?	
4.	«Ауру-астан» мәтелін түсіндір.	

### **№3. Отбасы.**

<b>№</b>	<b>Сұрақтар</b>	<b>Жауаптары</b>
1.	Отбасындағы әкенің рөлі қандай болу керек деп ойлайсың?	
2.	Отбасында ананың рөлі қандай?	
3.	«Үлгілі отбасы» сеніңше қандай болады?	
4.	Өзіңді қонақта қалай ұстайсың?	

### **№1. Мектепте.**

<b>№</b>	<b>Сұрақтар</b>	<b>Жауаптары</b>
1.	Білім беретін қандай мекемелерді білесің?	
2.	Мектептегі міндеттерің қандай?	
3.	«Үлгілі оқушы» атану үшін не істеу керек?	
4.	«Оқу-инемен құдық қазғандай» мәтелінің мағынасы неде?	

### **№2. Мектепте.**

<b>№</b>	<b>Сұрақтар</b>	<b>Жауаптары</b>
1.	Қандай мәдени мекемелер бар?	
2.	Мәдени мекемелерде өзіңді қалай ұстауың керек?	
3.	Мектепте қандай кабинеттер бар? Өз кабинетіңнің номері неше?	
4.	Достармен жақсы қарым-қатынас жасаудың ережелерін жаз.	

**№1. Туған ел.**

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Еліміздің рәміздерін жаз.	
2.	Адамға Отан не үшін керек?	
3.	Мемлекетіміздің Заңдар кітабы қалай аталады?	
4.	Сенің құқықтарың.	

**№2. Туған ел.**

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Қаламызда қандай ұлттар тұрады?	
2.	Мемлекеттік тіл қандай тіл?	
3.	Ресми тілдерге қандай тілдер жатады? Оны қай кезде қолдану керек?	
4.	«Халықаралық Ынтымақ күні» қай күн?	

**№3. Туған ел.**

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Елордамыз қай жылы Астана болып аталды?	
2.	Оңтүстік астана қай қала?	
3.	Астана қандай өзендердің жағасына орналасқан?	
4.	Астананың бұрынғы аты?	

**№4. Туған ел.**

№	Сұрақтар	Жауаптары
1.	Еліміз қандай шаруашылықтармен айналысады?	
2.	Қандай арнаулы, ерекше көліктер бар? Оларды қалай шақырасың?	
3.	Қандай жағдайлардан сақ болу керек?	





**2-ші деңгей:**

2.1. Сүйектердің жалпы санын тап:

- а) 180    ә) 206    б) 200

2.2. Адам қаңқасының сүйектерін атап жаз.



---

---

---

---

---

---

---

---

2.3. Суреттен дұрыс, дұрыс емес әрекеттерді жаз.



*Дұрыс*



*Дұрыс емес*

---

---

---

---

---

---

---

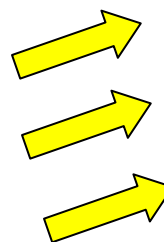
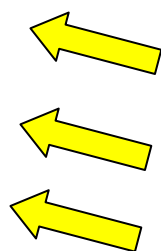
---

---

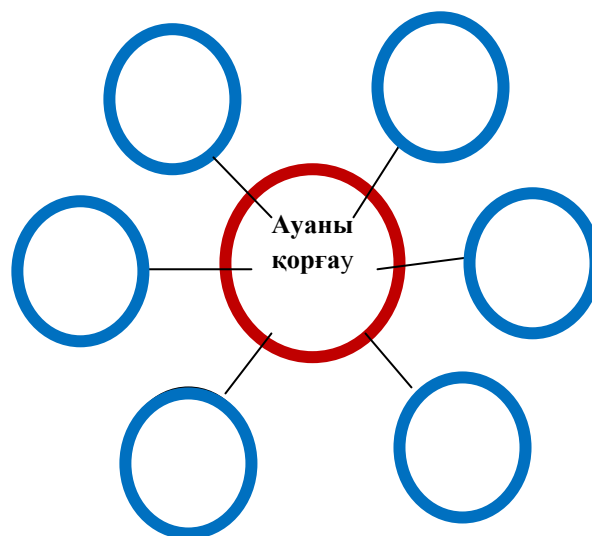
---

**3-ші деңгей:**

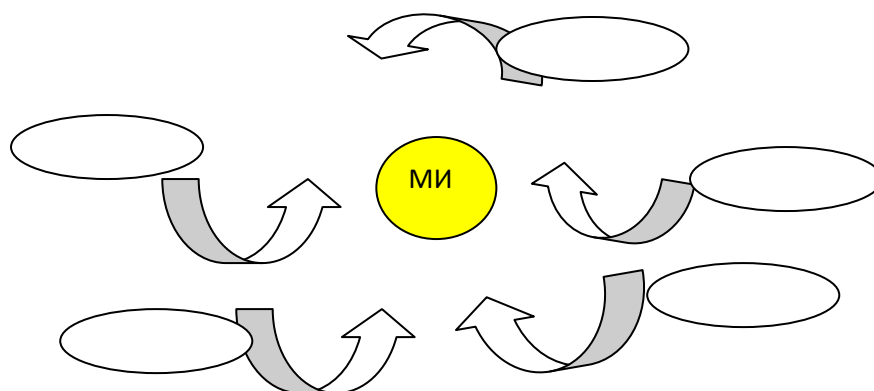
3.1. Жүрек қандай екі жартыдан тұрады? Жүрек сау болу үшін не істеу керек деп ойлайсың?



3.2. Ауаны қорғау бағытында не істеу керек? «Өрмекші» сызбасын толтыр.



3.3. Не арқылы миға дабыл беріледі?



## ТАБИҒАТ

**Мақсаты:** табиғат туралы алған білімдерін түрлі тапсырмалар орындату арқылы жүзеге асыру;  
табиғаттың маңызы туралы түсініктерін тереңдету;  
табиғатты қорғауға, қолдан келер өз үлестерін қосуға тәрбиелеу;

**1-ші деңгей:**

1.1. Адам табиғатты қалай бақылайды? Бақылау қалай жүргізіледі? Мысал келтір.

---

---

---

---

3.1. Оқу жылының ұзақтығын тоқсандарға бөліп, апталап өлшеп жаз.

1-тоқсан \_\_\_\_\_

2-тоқсан \_\_\_\_\_

3-тоқсан \_\_\_\_\_

4 тоқсан \_\_\_\_\_

1.3. Күз мезгіліндегі ағаштарды бақыла. Өзіңнің жүргізген бақылауларыңның нәтижелерін жазып көрсет.

---

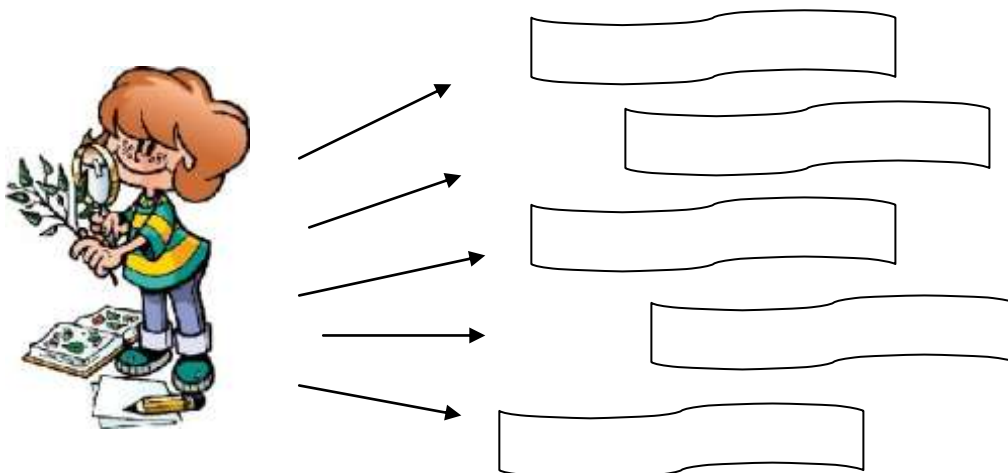
---

---

---

**2-ші деңгей:**

2.1. Бөлме өсімдігін өсіріп, күт. Оның өсуін бақылап, нені қажет ететінін жаз.



2.2. Сағат пен күнтізбенің қажеттілігін жаз:

.....

.....

2.3. Температураны өлшейтін құралдарды атаулармен сәйкестендір:



Бөлме ішілік суды өлшейтін медициналық далаға арналған

**3-ші деңгей:**

3.1. Бөлме өсімдіктерімен тәжірибе жаса. Бұршақ. Нәтижесін жаз.

.....

.....

3.2. Аквариумдағы балықтардың суретін сал. Тәжірибе жүргіз. Жүргізген тәжірибенің нәтижесін жаз.

.....

.....

.....

.....

3.3. Тәжірибе жүргізген сені қызықтыра ма? Несімен қызықтырады?

.....

.....

.....

.....

**ДЕНЕЛЕР. ЗАТТАР. ҚҰБЫЛЫСТАР.**

**Мақсаты:** қоршаған дүние туралы алған түсініктерін тексеру; адамның табиғат құбылыстарына бейімделу жолдарын байқау; бағдар жасай алуын байқау;

**1-ші деңгей:**

1.1. Дене деген не?

.....

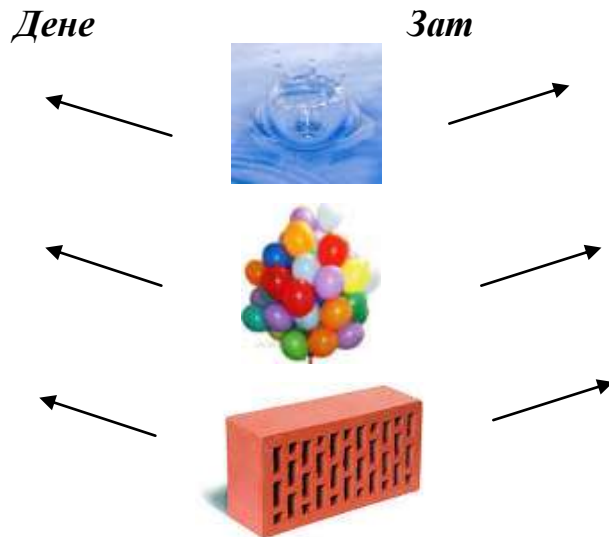
.....

.....

1.2. Денелер жалпы 2-ге бөлінеді. Қандайларға? Зат деген не?

.....  
.....  
.....

1.3. Дене мен затты бөліп жаз:



**2-ші деңгей:**

2.1. Қатты, сұйық, газтәріздес денелерді атап көрсет. Мысал келтір.

.....  
.....  
.....

2.2. Табиғат құбылыстарын атап жаз.

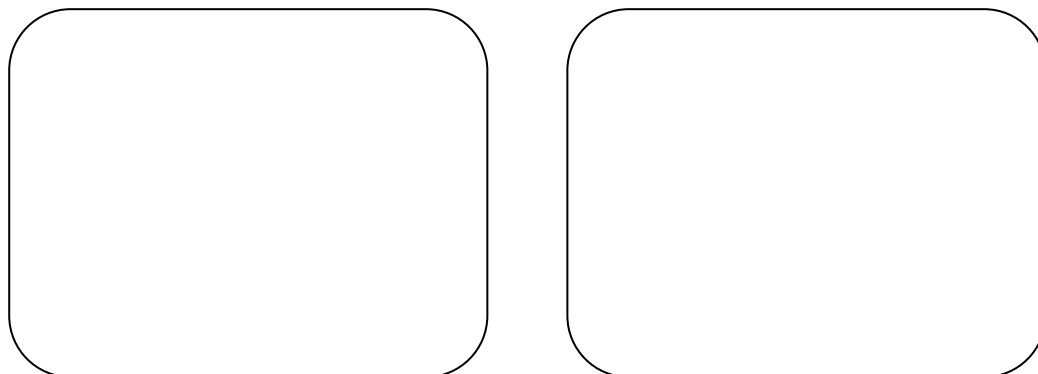


2.3. Жоғарыда аталған құбылыстар қай уақытта, қай мезгілде кездеседі? Алдын ала болатын белгілерін атап жаз.

.....  
.....  
.....  
.....

### 3-ші деңгей:

3.1. Жасанды және табиғи денелердің суретін салып көрсет.



3.2. Сәйкестендір:

Тамшы су  
Су  
Сызғыш  
Ағаш  
Түір қант  
қант



3.3. Не болады?

«Мұржадан түгін жерге қарай жайылса, кез келген дыбыс анық естілетін тыныштық орнаса, құмырсқалар илеуінен шықпаса, гүлдердің иісі әдеттегіден күшті сезілсе, қарлығаштар жер бауырлап ұшса- .....»



### АУА. АУА РАЙЫ.

**Мақсаты:** ауаның қасиеттері мен құрамы туралы алған білімдерін анықтау; ауа райының өзгеруін бақылап, болжам жасап үйрену;

**1-ші деңгей:**

1.1. Ауа туралы не білесің?

---

---

---

---

1.2. Ауаның қасиеттері?

---

---

---

---

1.3. Сурет бойынша әңгімеле.



.....

.....

.....

.....

**2-ші деңгей:**

2.1. Жылы ауаның қасиеттерін айт.

---

---

---

---

2.2. Жел деген не? Түрлерін ата.

---

---

---

---

2.3. Ыдысқа су толырып бетін қағазбен жап. Қағазды ыдыстың бетіне басып тұрып, ыдысты төңкеріп ұстап қолыңды ал.



Не байқадың?

Неге нәтижесі осындай болды?

Өз ойыңды айт.



---

---

---

---

**3-ші деңгей:**

3.1. Желдің бағыты мен күшін немен өлшеп білуге болады?

---

---

---

3.2. Желдің мүмкіндік бағдарын жаз.

---

---

---

3.3. Желдің күштілігі туралы жаз.

---

---

---

---

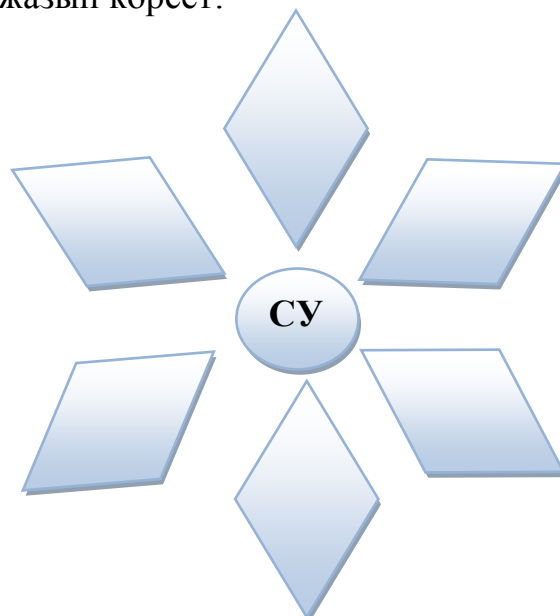
**СУ**

**Мақсаты:** су тақырыбынан алған білімдерін тексеру ; практикалық жұмыс барысында бақылау, талдау, салыстыру ; қорытынды жасату;

**1-ші деңгей:**

1.1. Су туралы айт.

Судың қасиеттерін жазып көрсет:





1.2. «Су» бес жол өлең жаз:

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ , \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_

/ \_\_\_\_\_ .

\_\_\_\_\_

1.3. Судың табиғатта кездесетін күйлері туралы айт.Қалай дәлелдейсің?  
Тәжірибе жүргіз

.....

.....

.....

.....

## ПАЙДАЛЫ ҚАЗБАЛАР

**Мақсаты:** пайдалы қазбалар түрлері , өндірілу түрлері туралы білімін анықтау; оқушының ойлау қабілеттерін дамыту; ел байлығын бағалай білуге тәрбиелеу.

*1-ші деңгей :*

1.1.Тау жыныстары туралы айт.

**Сәйкестендір:**

Гранит

Құм

Әктас

Тас көмір

Мұнай

Табиғи газ

Пайдалы қазба деген не?

газтәріздес

қопсынды

қатты

1.2.Пайдалы қазбалардың түрлерін айт.

Көмір,мұнай,газ -.....

Темір,мыс,қорғасын -.....

Тұз,мәрмәр,гранит,әктас -.....

1.3. Гранитке сипаттама бер . Неде пайдаланылады? Суретін сал.

**Грант** – өте .....

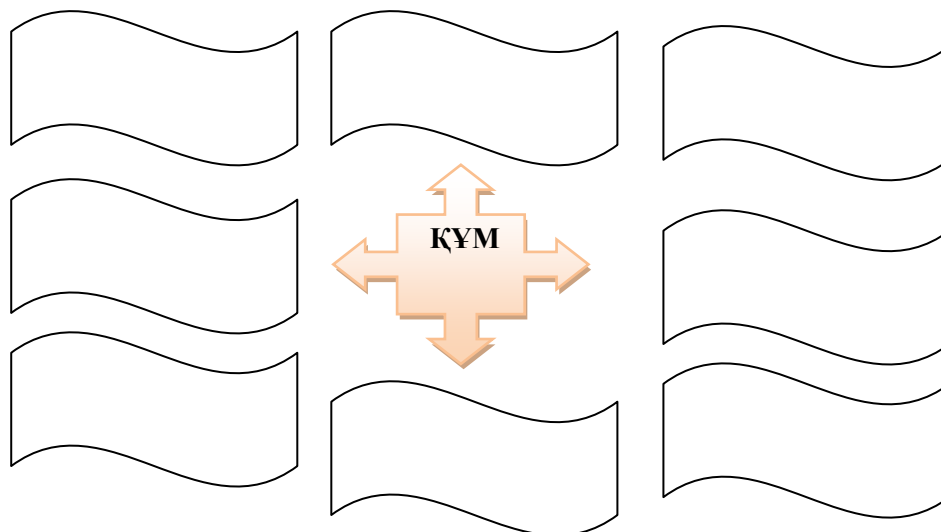
.....

.....

.....  
.....  
**2-ші деңгей:**

2.1. Құм неден тұрады?

Құм жайында білгеніңді сызбаға толтыр:



2.2. Табиғи газды пайдалану ережесін жаз:

Ереже:.....  
.....  
.....

2.3. «Жанғыш пайдалы қазбалар» әңгіме құрастыр.

Жоспар:

1. Пайдалы қазба деген не?
2. Жанғыш пайдалы қазбалар еліміздің қай жерінде өңіріледі.
3. Үнемді пайдалану керек.

**3-ші деңгей:**

3.1. Темір қасиеттерін ата .....

3.2. Толықтырып жаз.

\*бойында алюминий бар кеннен -.....алынады.

\* күмістей жарқыраған жеңіл - ол .....

\*электр тоғын жақсы өткізеді .Сондықтан оны теледидар,телефон,магнитофон компьютер т.б. техника түрлерін жасағанда қолданады.-Ол

.....

\* бағалаы металдарға жататын - ..... мен .....

3.3.Өзің тұратын жерде қандай пайдалы қазбалар өндіріледі? Әңгімелеп жаз.

.....  
.....  
.....  
.....

## ӨСІМДІКТЕР

**Мақсаты:** өсімдіктер олардың тіршілік жағдайлары туралы алған білімдерін кеңейту; өсімдіктердің алуан түрлілігін ажырата білуіне үйрету,табиғатқа қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу.

*1-ші деңгей:*

1.1.Суреттерде көріп тұрғаныңды бір сөзбен ата.....



1.2. Суретті қарап ағаштың аталуын айт.....

Бұтаның аталуы.....

Шөптекті өсімдік .....



1.3. Ата ана көмегімен және қосымша кітап оқып осы өсімдіктердің біреуі туралы жоспар бойынша әңгіме құрастыр.:

1. Сыртқы түрі .
2. Өсетін жері?
3. Осы өсімдіктің немен қызықты?
4. Адам оны қалай пайдаланады?

## 2-ші деңгей

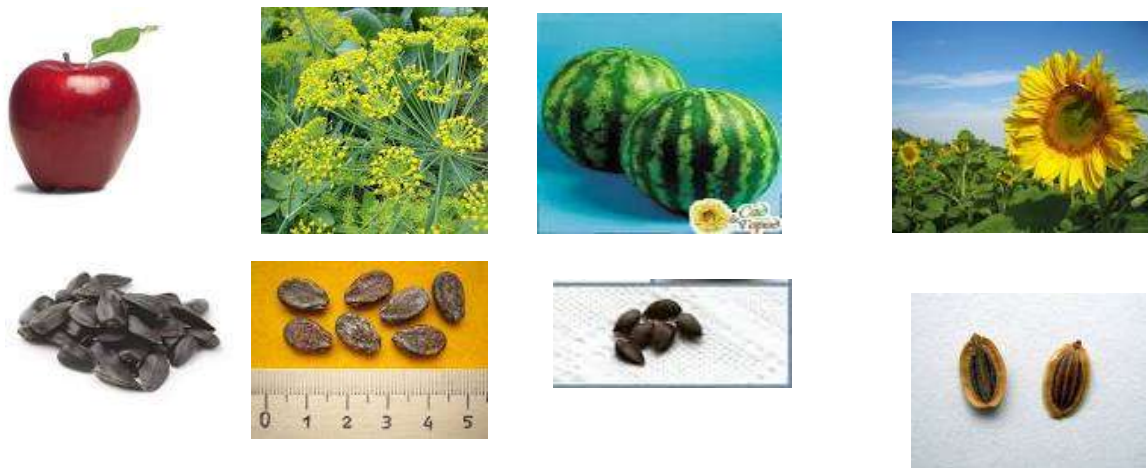
- 2.1. Өсімдіктер туралы қандай жаңа мәлімет алдың?
- 2.2. Ағаштың суретін салып оның бөліктерін сызып көрсет.
- 2.3. Өсімдіктерді неге тірі табиғатқа жатқызады? Дәлелде.

## 3-ші деңгей:

### 3.1. Тапсырманы орында:

а) Өсімдіктерді топтарға бөл: алма ағашы, бақбақ, итмұрын, жолжелкен, ақ қайың, түймедағы, емен, беде..

б) сәйкестендір: жемісі мен тұқымы



### 3.2. Әңгіме құрастырып жаз. «Өсімдіктер өздері туралы айтады»

Мысалы: «Мен - ағашпын. Менің тамырымда қоректік заттар жиналады. Көктемде бүр жарып жапырақтарым жайылып шығады. Тамырдағы қоректік заттар дің мен бұтақтар арқылы сол жапырақтарыма тарайды. Содан кейін жемісім де шығады.»

### 3.3. Бөлме өсімдіктері

\*Жабайы және мәдени өсімдіктері туралы оқы..  
кестені толтыр

Білемін	Оқып білдім	Білгім келеді.

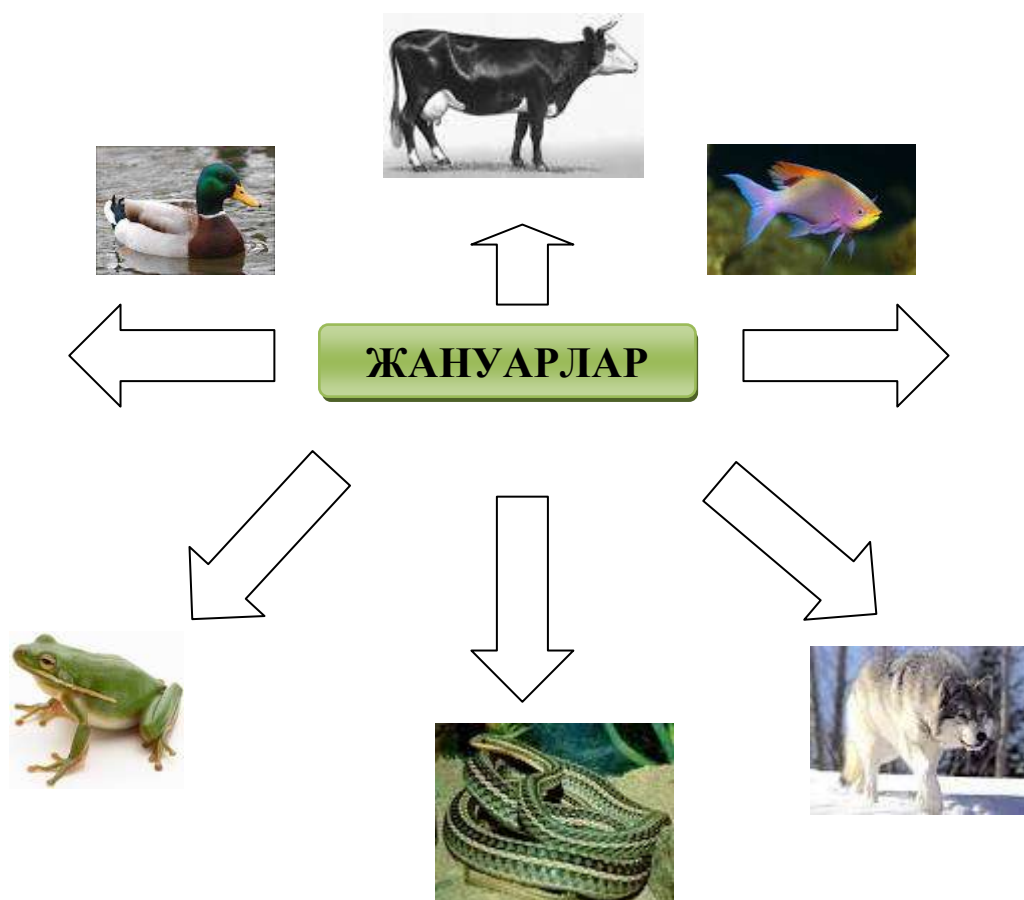
## ЖАНУАРЛАР

**Мақсаты:** жануарлар әлемінің алуан түрлілігі , тіршілік жағдайлары туралы алған білімдерін кеңейту; табиғаттағы жануарлар мен өсімдіктердің байланысын мысал келтіре отырып дәлелдей алуға,шығармашылықпен жұмыс жасауға ықпал ету;

### *1-ші деңгей:*

1.1.Жануарлар әлемінің сан алуандығы туралы айтып бер.

1.2.Жануарлар түрлерін жаз :



1.3.Қандай жануарлар туралы пайдасы мен зиянды екендігін айтасын?Мысал келтір.

### *2-ші деңгей:*

2.1.Сипаттамасын бер.

1.



2.



3.



1.

2.

3.

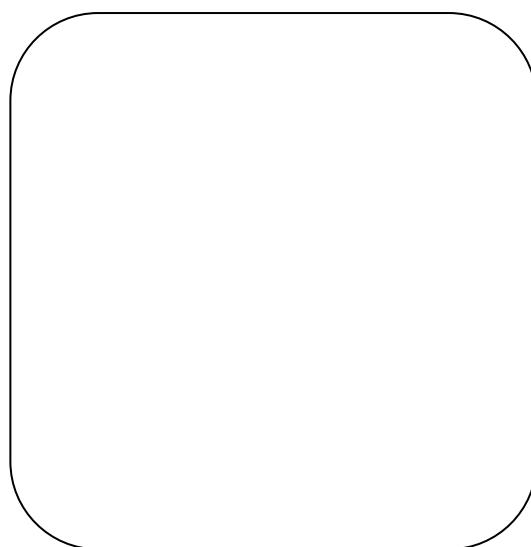
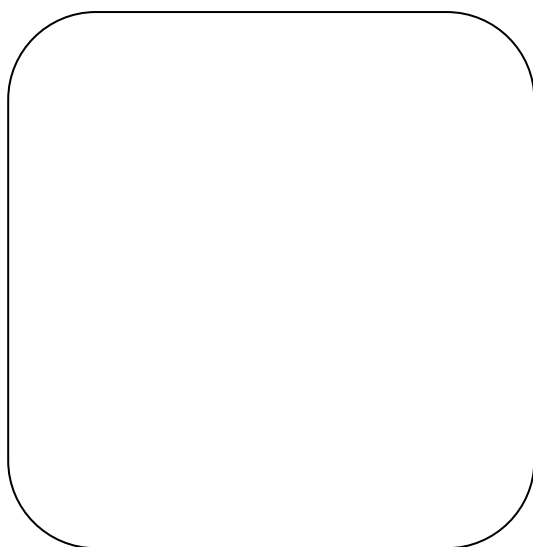
2.2. Табиғаттағы жануарлар мен өсімдіктердің байланысын мысал келтіре отырып дәлелде. Суретін сал.

2.3. «Табиғат -ортақ мекен» атты эссе жаз.

**3-ші деңгей:**

3.1.100-101 беттегі мәтінді оқы.Осы мәтін бойынша қорек тізбегін құр.

3.2. Қызыл кітап туралы әңгімелеп бер.ҚР-да Қызыл кітапқа еңгізілген жануарлар туралы айт.Суретін сал.



3.3.Еліміздің қорықтарын ата. Табиғатты қорғау тақырыбына сурет салып, ұран жаз.

## ОТБАСЫ

**Мақсаты:** «Отбасы –шағын қоғам» деген түсінікті қалыптастыру; отбасында болатын міндеттер ,дәстүрлер туралы алған білімдерін кеңейту; өздігінен ізденімпаздықпен жұмыс жасай алуға бағыттау;

### *1-ші деңгей:*

1.1. Отбасы деген не? Қазақ отбасының дәстүрлерін атап бер.

1.2.Отбасындағы сыйластық тақырыбына мақал-мәтел келтіріп айт.

1.3. «*Менің отбасымдағы міндеттерім*» атты мәтін құрастырып жаз.

---

---

---

---

---

---

### *2-ші деңгей:*

2.1.Отбасындағы қарым –қатынас туралы әңгімеле.

2.2. Балалардың ата-ана алдындағы борышы-

.....

.....

.....

2.3. Туыстар өрім бұтағын толтырып бер.



**3-ші деңгей:**

3.1. Туған – туыстар және отбасы туралы айт.

3.2. Сөйлемдерді толықтырып жаз.

Әкемнің әкесі-менің .....

Анамның анасы – менің .....

Тәте – ол .....

Аға – ол .....

3.3. «**Біздің отбасылық дәстүрлер**» атты әңгіме ойлап жаз.

.....  
.....  
.....  
.....

**МЕКТЕП**

**Мақсаты:** білім беретін мекемесінің маңызы, білімнің қажеттілігі туралы түсінігін байқау ;өздігінен ізденіп жұмыс жасай алуға ықпал ету;

**1-ші деңгей:**

1.1. Білім күні туралы айтып шық. Өзіңнің алғаш рет мектепке барған күніңді еске түсір.

1.2. Қазақтың алғаш ұстазы кім? Ұлы ұстаз туралы білетініңді айт.



1.3. «Ұстаз» сөзіне бес жол өлең құрастырып жаз.

.....  
..... , .....

..... , .....

|.....



**2-ші деңгей :**

**2.1.** Мектебің туралы әңгімеле.Қазіргі мектеп қандай болу керек? Өз ойыңды айт.

**2.2.**Мұғалім мамандығы,еңбегі туралы білетініңді жаз.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**2.3.** Мұғалім туралы жатқа өлең оқып бер.

**3-ші деңгей**

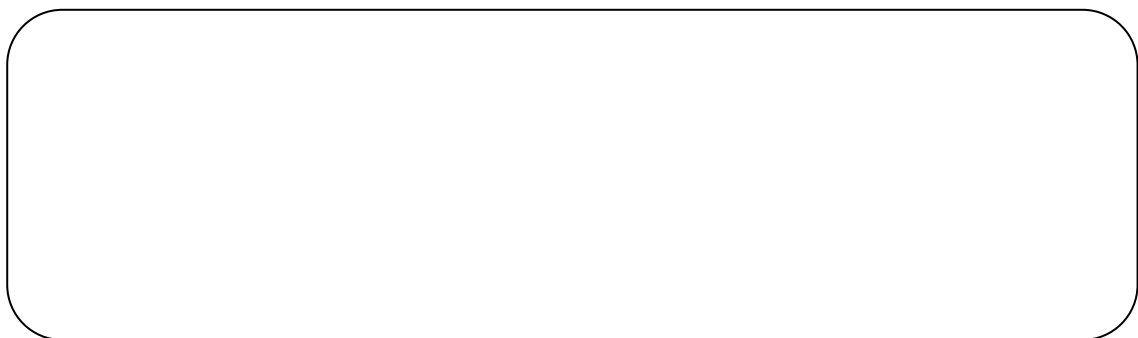
**3.1.** «Алтын орда мектебім» атты эссе жаз.

.....  
.....  
.....  
.....

**3.2.** Өзіңнің алғаш ұстазың туралы жаз.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**3.3.** Өз оқу бөлмең туралы әңгімеле.Суретін сал.



**ТУҒАН ҚАЛАМ (АУЫЛЫМ)**

**Мақсаты:** ауылды жер мен қалалық жер өміріндегі ерекшеліктері туралы түсініктерін анықтау,тереңдету.

**1-ші деңгей:**

**1.1.**Қалалық жер мен ауылдық жердің сипатын бер.  
Айырмашылығы?

Ауыл

.....  
.....  
.....  
.....

Қала

.....  
.....  
.....  
.....

**1.2.**Қаладағы жұмыс орындары:.....

.....  
.....

Ауыл тұрғындарының еңбегі .....

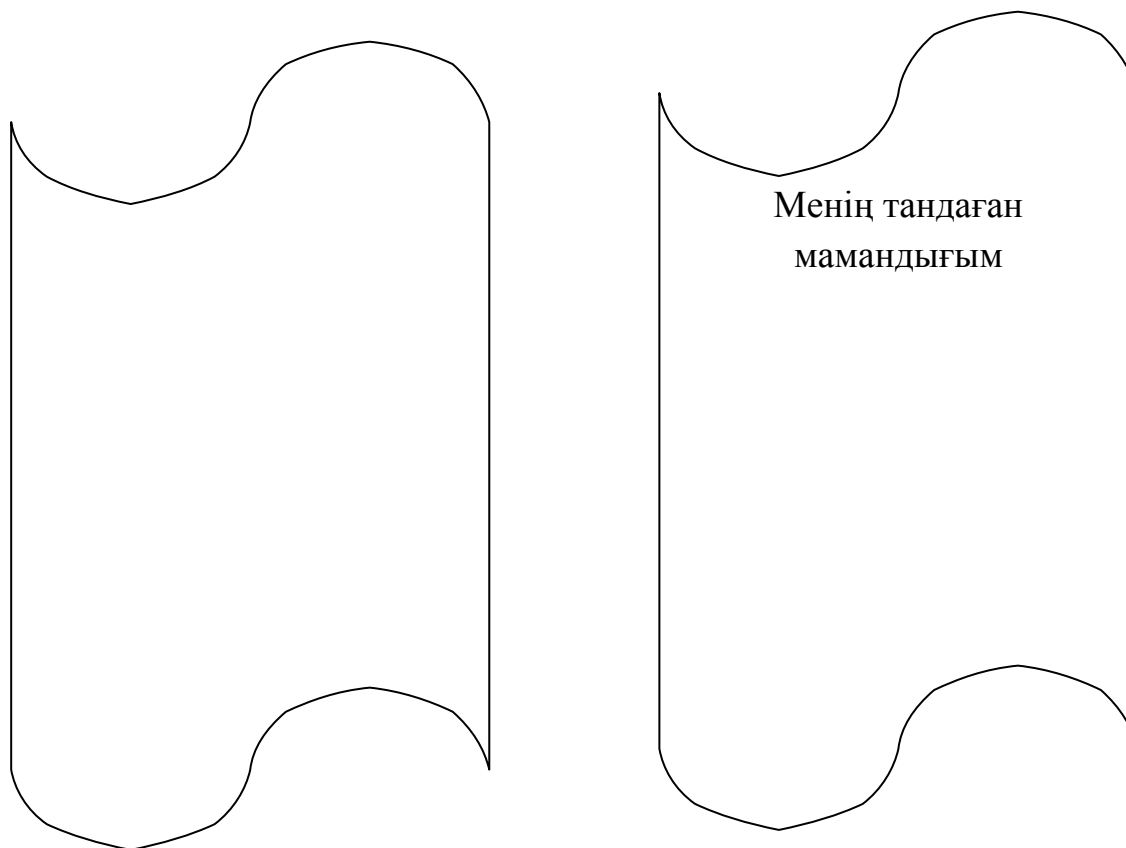
.....  
.....

**1.3** «Менің туған ауылым» , «Туған қалам » шағын шығарма жаз. Суретін сал.

**2-ші деңгей:**

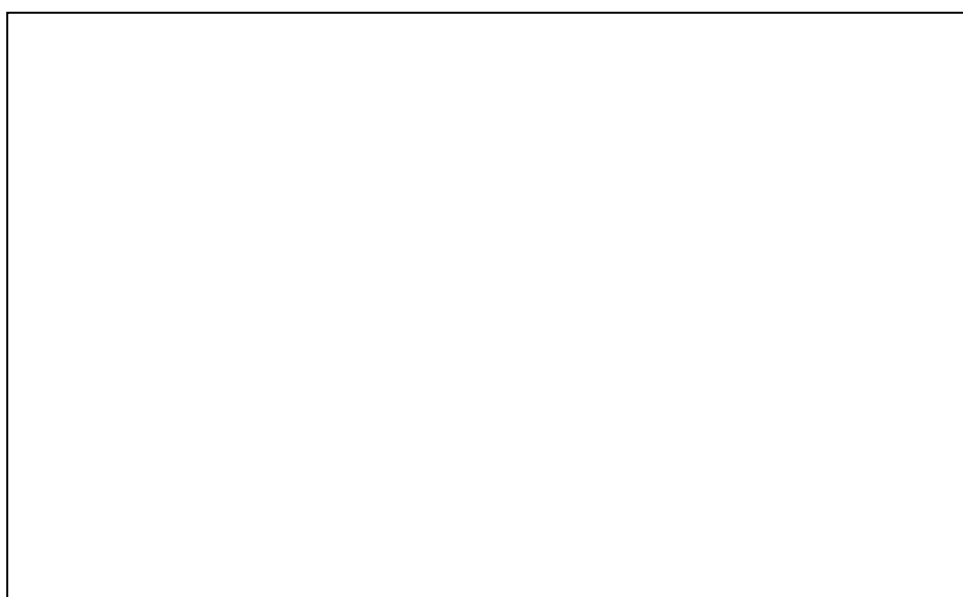
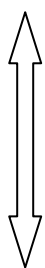
**2.1.** Қала мен ауыл құрылыс ғимараттары туралы не айталасын?

2.2. Ата-анаңның жұмысы туралы айт. Өзіңе ұнайтын мамандығын суретке салып көрсет. Неге сол мамандықты таңдадың? Жаз



2.3. Өзіңнің үйің (пәтер) туралы жаз.

**Сызбасын жаса**



**3-ші деңгей:**

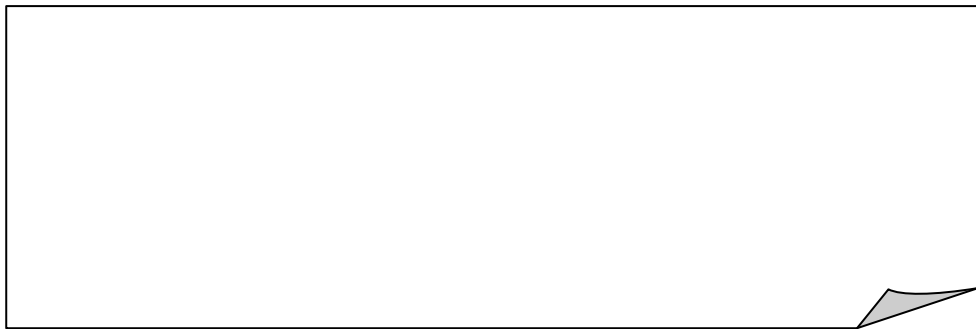
**3.1.** Ата анаңмен сұхбаттасып, олардың бала кезіндегі ауыл мен қазіргі ауылды салыстыр. Болып жатқан өзгерістер туралы біл. Қорытынды жаз:

.....  
.....  
.....  
.....

**3.2.** Өзіңнің қалаң (ауылың) туралы шағын шығарма жаз.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**3.3.** Өзіңнің қалаңдағы (ауылдағы) болып жатқан өзгерістер туралы жаз. Сурет салып көрсет.



**БІЗДІҢ ОТАН**

**Мақсаты:** Өз Отаны туралы білімін кеңейту; Отанын сүйіп, өз елінің патриоты болып өсуіне ықпал ету; Отаны, елінің қаһармандары туралы мақтаныш сезімімен айта білуге тәрбиелеу;

**1-ші деңгей:**

1.1. Қай суретте Отанымыздың астанасы бейнеленген? Көрсет.





1.2. Неліктен Астана-жас қала деп аталады. Түсіндір.

1.3. Сөздерді еснде сақта: Парламент, Үкімет, Президент.

Еліміздің алғаш ұшқышын тап:



Т. Аубакиров

Ю. Гагарин

Т. Мусабаев

**2-ші деңгей:**

2.1 Мемлекеттік рәміздерін ата. Авторлары кім?



2.2. Өз еліңнің қаһармандары туралы айт. «Батыр» сөзіне бес жол өлең құрастырып жаз.

2.3. Татулық, бірлік туралы мақал-мәтелдерді жаз.

«Еліміздің байлығы – көпұлтты халқының татулығы» әңгіме құрастырып жаз.

### **3-ші деңгей.**

3.1. Қазақ жерінің тарихын айт .

3.2. Қазақ елінің хандарын ата.



3.3. Қазақ тарихында Тәуке хан мен Абылай ханның алатын орны қандай? Әңгімеле.

### **Тест сұрақтары I нұсқа**

**1. Адамның денесіне нелер жатады?**

- а) бас, мойын, кеуде, қол және аяқ
- ә) ми, өкпе, мойын, кеуде
- б) жүрек, бауыр, бүйрек

**2. Адам денесін не жауып тұрады?**

- а) бұлшық ет
- ә) тері
- б) ет сіңірлері

**3. Тері үсіген кезде не істейсің?**

- а) ақ дәкемен ораймын
- ә) сылаймын
- б) жылы суға саламын

**4. Егер жарақат үлкен болса:**

- а) қатты айқайлаймын
- ә) ұйықтауға тырысамын
- б) дәрігерге көрінемін

**5. Адам денесін қозғалысқа келтіретін мүше?**

- а) ми
- ә) қаңқа
- б) тері

**6. Адам денесінде қанша сүйек бар?**

- а) 200-ге жуық
- ә) 100-ге жуық
- б) болмайды мүлдем

**7. Қан айналымның негізгі мүшесі не?**

- а) ми
- ә) жүрек
- б) бауыр

**8. Жүректі күту ережелері:**

- а) жаман әдеттер
- ә) спорт жаттығулары, таза ауа
- б) көп ұйықтау

**9. Қан кеткенде көрсетілетін алғашқы жәрдем қандай?**

- а) суық суға шомылу
- ә) теріні дәрімен залалсыздандырып, таза дәкемен байлап тастау
- б) қолмен қысып ұстау

**10. Ас қорыту мүшелері дегеніміз не?**

- а) ауыз қуысы, жұтқыншақ, өңеш, қарын, ішек жатады
- ә) мұрын, кеңірдек, кеңірдекше, өкпе
- б) бас, мойын, құлақ

**11. Адамның жүйке жүйесі неден тұрады?**

- а) бас, мойын, кеуде, қол
- ә) өкпе, бауыр, ас қорыту мүшелері
- б) мидан, жұлын, жүйке тамырлары

**12. Терінің ең негізгі қызметі?**

- а) безендіру
- ә) қорғану
- б) сұлулық

**13. Дәптер көзден ..... см болуы қажет.**

- а) 30-35 см
- ә) 20-25 см
- б) 10-15 см

**14. Құлақ адамға ..... қажет.**

- а) кітап оқуға
- ә) әңгіме тыңдауға
- б) тепе-теңдік қалыпты сақтауға

**15. Мұрын қандай ағза?**

- а) есту
- ә) дәм тату
- б) иіс сезу

**16. Желдің күші мен бағытын ..... құралы анықтайды.**

- а) тұсбағдар
- ә) карта
- б) желбағар

**17. Жауын-шашын түріне нелер жатады?**

- а) бұлт
- ә) бұршақ
- б) тұман

**18. Өзен неден құралады?**

- а) жылғалардан
- ә) құмнан
- б) теңізден

**19. Судың үш түрлі күйі:**

- а) мөлдір, сұйық, түссіз
- ә) сұйық, қатты, газ
- б) ерігіш, қатты, жылы

**20. Тығыз тау жыныстары:**

- а) алтын, мұнай
- ә) гранит, мәрмәр, құмтас, тас көмір
- б) топырақ

**21. Сирек және құрып кету қаупі бар жануарлар:**

- а) тіл жөніндегі заңға
- ә) оқулықта
- б) қызыл кітапқа енген

**22. Балықтар немен тыныстайды?**

- а) өкпесімен
- ә) желбезегімен
- б) қанатымен

**23. 8 наурыз қандай мереке?**

- а) кәсіптік мереке
- ә) жалпыхалықтық
- б) отбасылық



**24. Тұсаукесер дегеніміз не?**

- а) салт-дәстүр
- ә) ертегі
- б) ойын

**25. Астананы көшіру туралы шешім қай жылы қабылданды?**

- а) 1997ж
- ә) 2007ж
- б) 2008ж

## **II нұсқа**

**1. Адамның ішкі мүшелеріне нелер жатады?**

- а) бас, мойын
- ә) ми, өкпе, жүрек, бауыр
- б) қол және аяқ

**2. Ағзаның қорғаныш мүшелері не?**

- а) тамыр
- ә) бұлшық ет
- б) тері

**3. Жарақат алсаң...**

- а) жылы суға малынған дәкемен ораймын
- ә) медициналық жапсырманы жапсырамын
- б) қыздыратын қатты затты басамын (тұз, грелка)

**4. Егер жарақат үлкен болса...**

- а) барлық адамдарға көрсетем
- ә) дәрігерге көрінем
- б) қатты жылаймын

**5. Адам қанқасына нелер жатады?**

- а) бас, мойын, кеуде, қол және аяқ, сүйек
- ә) жүрек, бауыр
- б) бүйрек, қарын

**6. Адамда неше жұп қабырға болады?**

- а) 10 жұп
- ә) 12 жұп
- б) 8 жұп

**7. Жүрек кеуде қуысының қай жағында орналасқан?**

- а) сол жағында
- ә) оң жағында
- б) төменгі жерде

**8. Жүрекке келген қан қайда тарайды?**

- а) өкпеге, бүйрекке, теріге
- ә) миға
- б) аяққа

**9. Тыныс алу мүшелеріне нелер жатады?**

- а) мұрын қуысы, кеңірдек, кеңірдекше, өкпе
- ә) бас, мойын, омыртқа
- б) құлақ, қол, аяқ, тамыр

**10. Ауыз қуысы, жұтқыншақ, өңеш, қарын, ішек қандай мүшелер?**

- а) тыныс алу
- ә) ас қорыту
- б) жүйке жүйесі

**11. Балалар қанша сағат ұйықтау керек?**

- а) 10 сағат
- ә) 18 сағат
- б) 10-12 сағат

**12. Жүрек ..... мүшесі.**

- а) қан айналым жүйесінің
- ә) ас қорыту жүйесінің
- б) бұлшық ет жүйесінің

**13. Көзді дұрыс күте білу ережесі қандай?**

- а) көп оқу
- ә) көзді үшкір заттардан қорғау
- б) көлікте оқу

**14. Тағам не үшін қажет?**

- а) торт және тәтті тағам
- ә) көп қуат береді
- б) семіру

**15. Жер бетінің қағазға өте кішірейтіліп түсірілген бейнесін не дейміз?**

- а) саяси әкімшілік картасы
- ә) масштаб
- б) географиялық карта

**16. Бұл пайда болу үшін қажетті жағдай қандай?**

- а) жел
- ә) күн сәулесінің қыздыруы
- б) ауаның салқындауы

**17. Жауын-шашынның түріне:**

- а) жаңбыр
- ә) бұлт
- б) тұман

**18. Су өткізбейтін тау жынысы не?**

- а) құм
- ә) саз
- б) малта тас

**19. Тұщы су жер бетіндегі су қорының ..... пайызын құрайды.**

- а) 98%
- ә) 2%
- б) 1,5%

**20. Жарық сүйгіш өсімдіктер:**

- а) бидай, жүгері, жолжелкен, өгейшөп, қоңыраубас
- ә) әйкен, қырлышөп, саумалдақ
- б) шалқан, асбұршақ, сұлы

**21. Қызыл кітапқа ..... енген.**

- а) құстың 29 түрі
- ә) 59 түрі
- б) барлық құстар енгізілген

**22. Қызыл кіткіп Қазақстанда қай жылы шықты?**

- а) 1996 ж
- ә) 2002ж
- б) 2011ж

**23. Білім ошағы .....**

- а) сынып
- ә) спорт
- б) компьютер, теледидар

**24. Мемлекеттік рәміздерге нелер жатады?**

- а) Ту, Елтаңба, Әнұран
- ә) Мемлекеттік тіл
- б) Заңдар жинағы

**25. Қазақ тілі қандай тіл?**

- а) мемлекеттік тіл
- ә) жалпыхалықтық тіл
- б) ұлтаралық тіл

## 4 сынып

### АДАМ

**Мақсаты:** оқушыларды қоршаған әлемнің алуан түрлілігімен таныстыру; адамның дене мүшелері мен ішкі ағзаларын ажырата білуді үйрету; логикалық ойлау, бақылау, қорытынды шығара алу дағдыларын дамыту.

#### 1 – ші деңгей:

1.1. Адамдар қалай пайда болды?

.....  
.....  
.....

1.2. Әлем кереметінің біреуінің суретін сал.

1.3 Әлемнің жеті кереметі туралы – эссе жаз.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

#### 2–ші деңгей:

2.1. Тест :

1. Адамның шығу тегін ғылым қандай жануармен байланыстырады?  
А) сиыр    Ә) маймыл  
Б) торғай    В) бақа
2. Маймылдың сүйіп жейтін тамағы не?  
А) алма    Ә) өрік  
Б) банан    В) апельсин
3. Маймылдардың ашық жерде қалуына не себеп болды?  
А) ауа-райының өзгеруі    Ә) сана-сезімдегі өзгеріс  
Б) ормандардың өртенуі    В) ашық жердің қолайлылығы
4. Алғашқы адамның пайдаланған құралын көрсет  
А) сіріңке, пышақ, найза    Ә) доп, кесе, ожау  
Б) компас, карта, тас    В) сүйек мүйіз
5. Алғашқы адамның баспанасы:

А) үңгір    Ә) үй    Б) өзен жағасы    В) ағаш басы

6. Адам еңбегінің жануарлар еңбегінен айырмашылығы неде?

А) әртүрлі заттар жасайды    Ә) адамдікі саналы еңбек

Б) табиғаттан үйренеді    В) әдемі бұйым жасайды

2.2 Ежелгі адамдарды қалай елестетесің? Әңгімелеп жаз.

.....

.....

.....

.....

.....

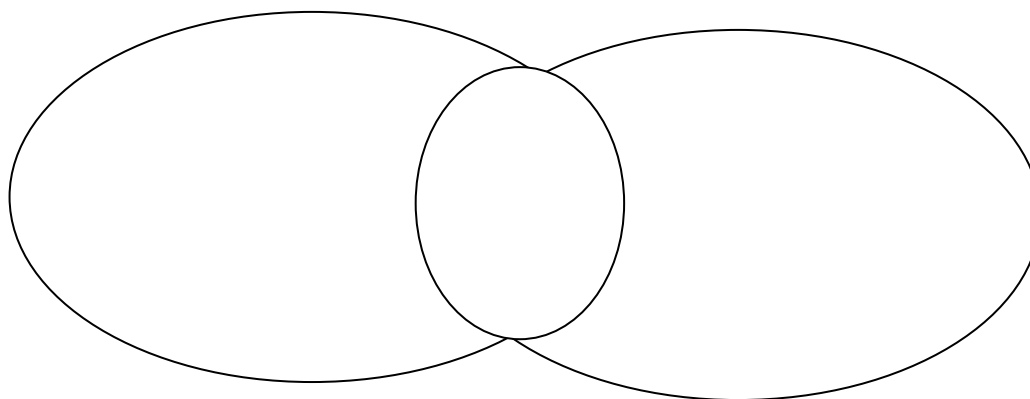
.....

2.3 Жыршы мен жырау деген кім? ВЕНН диаграммасын толтыр.

*жыршы*

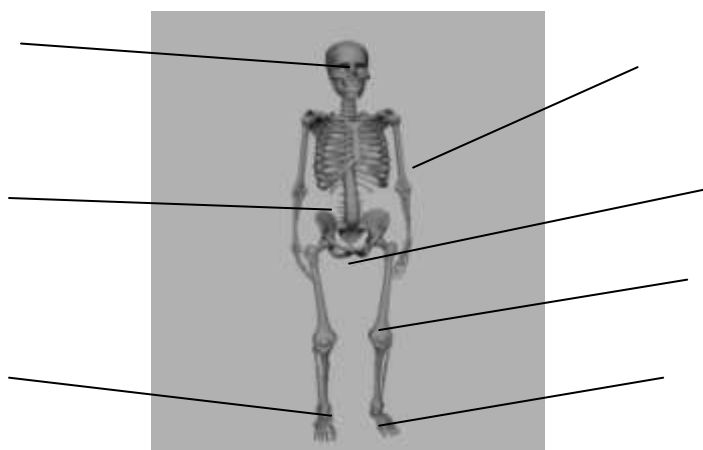
*ұқсастығы*

*жырау*



*3-ші деңгей:*

3.1 Адам мүшелерінің атауларын жаз.



3.2 Осы тақырыпқа 5 жол өлең құрастырып жаз.

1.-----

2.-----, -----

3.-----, -----, -----

4.----- ----- ----- .

5.-----

3.3 Ашық тесті орында.

№	Тапсырма	Жауа
1	Ежелгі адамдар қалай өмір сүрген?	
2	Олар еңбек ету, аң аулауға қандай құралдарды қолданған?	
3	Олар баспана салуды қалай үйренді?	
4	Неліктен «Адамды адам еткен еңбек» деп айтады?	
5	Әлемнің жеті кереметі	
6	Қазіргі кездегі әлем кереметтері туралы не білесің?	
7	Қазақтар бала тәрбиелеуде неге баса көңіл аударған?	
8	Әлемдік құнды мұралар тізіміне қазақ жеріндегі қандай көне ескерткіш енгізілген?	

## ТАБИҒАТ

**Мақсаты:** оқушылардың табиғат тақырыбынан алған білімдерін іс жүзінде дәлелдету арқылы, оқушының логикалық ойын дамыту; табиғатты қорғауға, сақтап, баптауға тәрбиелеу.

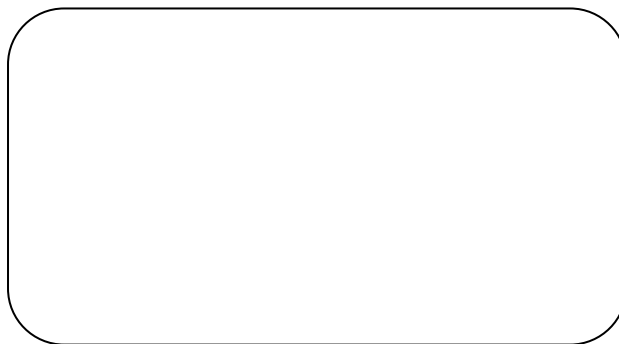
### *1-ші деңгей:*

1.1 Көкжиектің негізгі тұстарын жаз.

.....  
.....

.....  
.....  
.....

1.2 Құбылнаманың суретін сал.



1.3. Өз жерінде жер бедерінің қандай түрлері кездесетінін жаз.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

## **2 –ші деңгей:**

### 2.1 Тест

*1. Табиғатты зерттеу әдістерін көрсет:*

- А) зерделеу, түсіну                      Ә) экспедиция  
Б) бағдарлау, болжау                  В) бақылау, тәжірибелеу

*2. Жердің шар тәрізді екендігін қалай анықтаған?*

- А) ертедегі жазбалардан                Ә) көру арқылы  
Б) бақылау арқылы                      В) сана арқылы

*3. Адам бағытты қалай анықтайды?*

- А) зерттеу                      Ә) бақылау  
Б) бағдарлау                  В) сұрау

*4. Көкжиек тұстарын қандай құралмен анықтайды?*

- А) микроскоппен                      Ә) тұсбағдармен  
Б) градусникпен                      В) термометрмен

*5. Көкжиек тұстарын тұсбағдарсыз қалай анықтауға болады?*

- А) айға қарап                              Ә) жұлдызға қарап  
Б) табиғат құбылысына қарап              В) тауға қарап

6. Пайдалы қазбалар картада қалай бейнеленеді?

- А) шартты белгімен                      Ә) суретпен
- Б) әріппен                                      В) сызықпен

2.2 Жайлауды не үшін пайдаланады және эссе жаз.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 Табиғат тақырыбына 5 жол өлең құрастыр.

- 1. ....
- 2. ...., .....
- 3. ...., ....., .....
- 4. .... .....
- 5. ....

**3 – ші деңгей:**

3.1. Террикон дегеніміз не? Оның зияны туралы жаз.

.....

.....

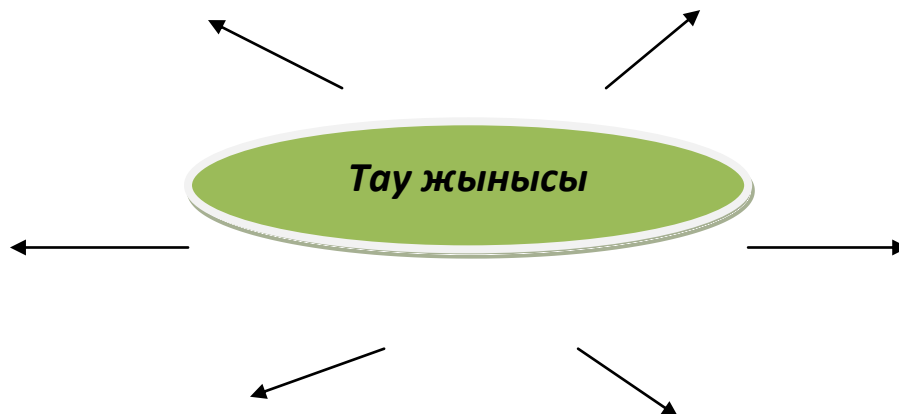
.....

.....

.....

.....

3.2. Тау жыныстарының бұзылуы - кластер құр.





### 3.3. Ашық тест:

№	Тапсырма	Жауап
1	Жазық деген не? Жазық қандай түрлері болады?	
2	Картада жазықтар қандай түспен беріледі?	
3	Картада ойпаттар қандай түспен беріледі?	
4	Төбелер қандай бөліктерден тұрады?	
5	Картада таулар қандай түспен беріледі?	
6	Құм, саз, гранит, әктас деген не?	
7	Үгілу деп нені айтады?	
8	Карьер, террикон деген не?	
9	Картада шөл мен шөлит жерлер қандай түспен беріледі?	

## ПАЙДАЛЫ ҚАЗБАЛАР

**Мақсаты:** пайдалы қазбалар түрлерімен таныстыру; олардың пайдасы, өндірілу түрлері; оқушының ойлау қабілеттерін, логикасын, ой – өрісін дамыту табиғатты сүюге, еліміздің қазба байлықтарын бағалауға, қастерлеуге тәрбиелеу.

### *1 – ші деңгей:*

#### 1.1 Жер қабатының қатты қабаты

\_\_\_\_\_ және  
\_\_\_\_\_  
тұрады.

*Табиғатта \_\_\_\_\_ тау  
жыныстары \_\_\_\_\_ кең таралған.*

*Мұнай, қорғасын \_\_\_\_\_, ал газ  
\_\_\_\_\_ пайдалы қазбаға жатады.*

*Қатты тау жыныстары*  
\_\_\_\_\_

*және \_\_\_\_\_ деп  
бөлінеді.*

1.2 Түсті металл кендерінің картадағы белгіленуін сал.

1.3 Таскөмірдің отаны – әңгіме.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

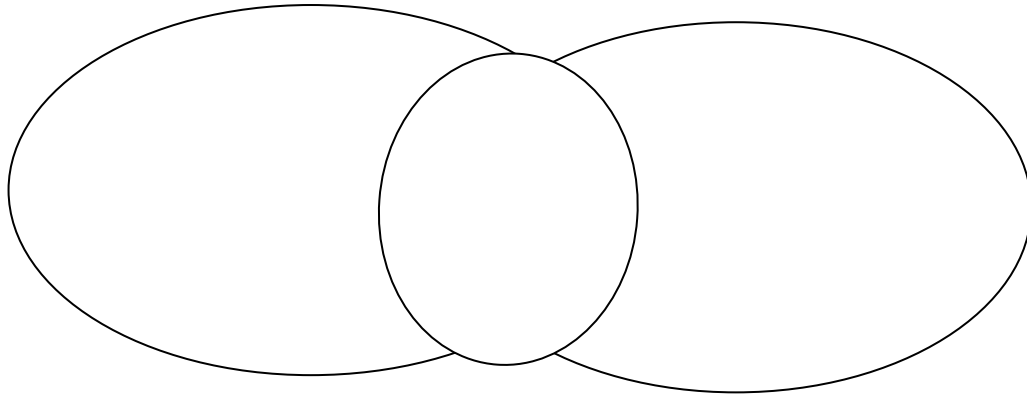
## **2 – ші деңгей:**

2.1 Сөздерді 2 топқа бөл. Әр жыныс топтарының атауларын жаз.

*Алмаз, саз, дала шпаты, слюда, тас көмір, құм, әктас.*

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

2.2 Кенді пайдалы қазбалар мен кенге жатпайтын пайдалы қазбаларды салыстырып - ВЕНН диаграммасын құра.



2.3. «*Ас тұзы*» 5 жол өлең.

- 1.-----
- 2.-----, -----
- 3.-----, -----, -----
- 4.----- ----- .
- 5.-----

*3-ші деңгей :*

3.1. Бұл металл жұмсақ, қызыл түсті, электр тогін жақсы өткізеді, басқа металдармен жақсы кірігеді – бұл .....

Бұл қорытпа мыстан берігірек, сары түсті, тот баспайды, сым, сағат корпусы, радиаторлық түтіктер жасалады. Ол - .....

3.2. Фосфорит туралы не білесің? Толық жазып бер.



.....  
.....  
.....  
.....

.....  
.....

### 3.3. Ашық тест :

№	Тапсырма	Жауап
1	Пайдалы қазбалар деген не?	
2	Темір кені қайда өндіріледі?	
3	Түсті металл кендерін жаз.	
4	Мұнай, газ, таскөмірдің қасиеттері жайлы жаз.	
5	Кенге жатпайтын пайдалы қазбаларды жаз.	
6	Тұз қоры қалай түзеледі?	

## СУ

**Мақсаты:** су тақырыбынан алған білімдерін бекіту; практикалық жұмыс барысында бақылау, талдау, салыстыру және қорытынды шығара білуге үйрету.

### *1-ші деңгей:*

1.1 Судың тірі ағзалар үшін басты қасиеттерін жаз.

.....  
.....  
.....

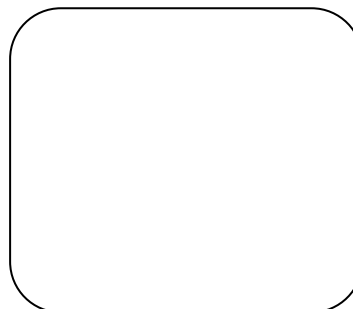
***Тұз, газ ерітіндісі бар су ..... деп аталады.***

1.2. Жерасты сулары қалай пайда болған, - эссе.

.....  
.....  
.....

.....  
.....  
.....

1.3. Құдықтың суретін сал.



**2-ші деңгей:**

2.1 Тест :

1. Су табиғатта неше түрлі күйде кездеседі?

А) 1            Ә) 3

Б) 4            В) 2

2. Судың үш түрлі күйін белгіле

А) қатты, жұмсақ, тәтті            Ә) қатты, сұйық, бу

Б) сұйық, қош, қатты            В) бу, қатты, дәмді

3. Ауаның салқын қабатына жеткенде су қандай күйге ауысады?

А) мұз            Ә) булану

Б) бұлт            В) жаңбыр

4. Судың ерекше қасиетін көрсет

А) тәтті            Ә) еріткіш

Б) жылытқыш            В) қатырғыш

5. Шипалы судың кездесетін жерлері ел арасында қалай аталады?

А) Арасан            Ә) шипа су            Б) атасан            В) асашар

6. Оңтүстік Қазақстан облысындағы шипажайдың атын тап

А) Қапаларасан            Ә) Сарыагаш

Б) Барлық арасан            В) Жаркент-Арсан

7. Шипалы судың пайдасын көрсет

А) Жан-жануарларға дәрі болады

Ә) адамдарды дертінен айырады

Б) Әр түрлі сусын жасалады

В) өзен-көл жануарларына қолайлы

8. Ең үлкен көлді көрсет

А) Байкал            Ә) Каспий

Б) Балқаш            В) Зайсан

2.2. Бұлт пен тұманның ұқсастығы және айырмашылығы:

---



### 2.3. Ашық тест.

№	Тапсырма	Жауап
1	Судың қасиеті туралы жаз.	
2	Табиғаттағы су айналымын жаз.	
3	Қазақстандағы ең ірі көлдің атауын жаз.	
4	Бұлақтар қалай пайда болады?	
5	Қазақстандағы ірі өзендерінің атауын жаз.	
6	Қандай су минералды су деп аталады?	
7	Сарыағаш шипажайы туралы жаз.	
8	Суқойма қалай пайдаланылады? Адам суқойма маңында қандай экологиялық ережелерді сақтау тиіс?	

### АУА. АУА РАЙЫ

**Мақсаты:** оқушыларда ауаның құрамы және қасиеттері туралы білім қалыптастыру; табиғат пен адам өміріндегі ауаның маңыздылығын түсіндіру; ауаның тазалығын сақтауға, байқампаздыққа тәрбиелеу.

#### *1-ші деңгей :*

1.1. *Ауа тірі ағзаға ..... үшін қажет.*

*Ауаның қасиеттерін жаз*

.....

.....  
....  
*Ауаның жер бетіне ауысуы*

.....  
..  
*деп аталады.*

*Аталған ауа ағындарын қуаты бойынша орналастырып жаз:*  
*дауыл, құйын, жел, самал жел.*  
.....  
.....  
.....  
.....

1.2. Ауа райы туралы халық болжамдарын жаз.  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

1.3 «*Ауаны ластайтын не?*» тақырыбына эссе жаз  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**2-ші деңгей:**

2.1. *Шартты белгілердің көмегімен жаз: бұлтсыз, көл бетінде жұқа мұз пайда болды, 8 градус нөлден төмен*  
.....  
.....  
.....

2.2. СЫЗЫҚТАРМЕН ҚОСЫҢЫЗ.  
Бұлттар:



- а) Түтіліп, үйіліп жатқан мақтаға ұқсайды  
 ә) Ақ түсті, нәзік шілтерге ұқсайды  
 б) Төмен жүретін қабат бұлт аспанды  
 түгелдей торлап алады да, одан ұзаққа созылған ақ жауынжауады.
- а) қабат бұлт  
 ә) шарбы бұлт  
 б) будақ бұлт

### 2.3 Тест

1. Климат деген не?

- А) күнделікті ауа райы  
 Ә) Ауа райындағы сағаттық өзгерістер  
 Б) Ауа райындағы өзгеріс  
 В) Ауа райының жыл сайын қайталануы

2. Ауаны тазартудың ең тиімді жолын көрсет

- А) завод, фабрикаларды азайту      Ә) адам санын көбейту  
 Б) көгалдандыру      В) транспорт түрлерін көбейту

3. Көгалдан аумағы жағынан үлкенін қалай атайды?

- А) бақша      Ә) шалғын  
 Б) егістік      В) дала

4. Шалғын өсімдіктерін тап

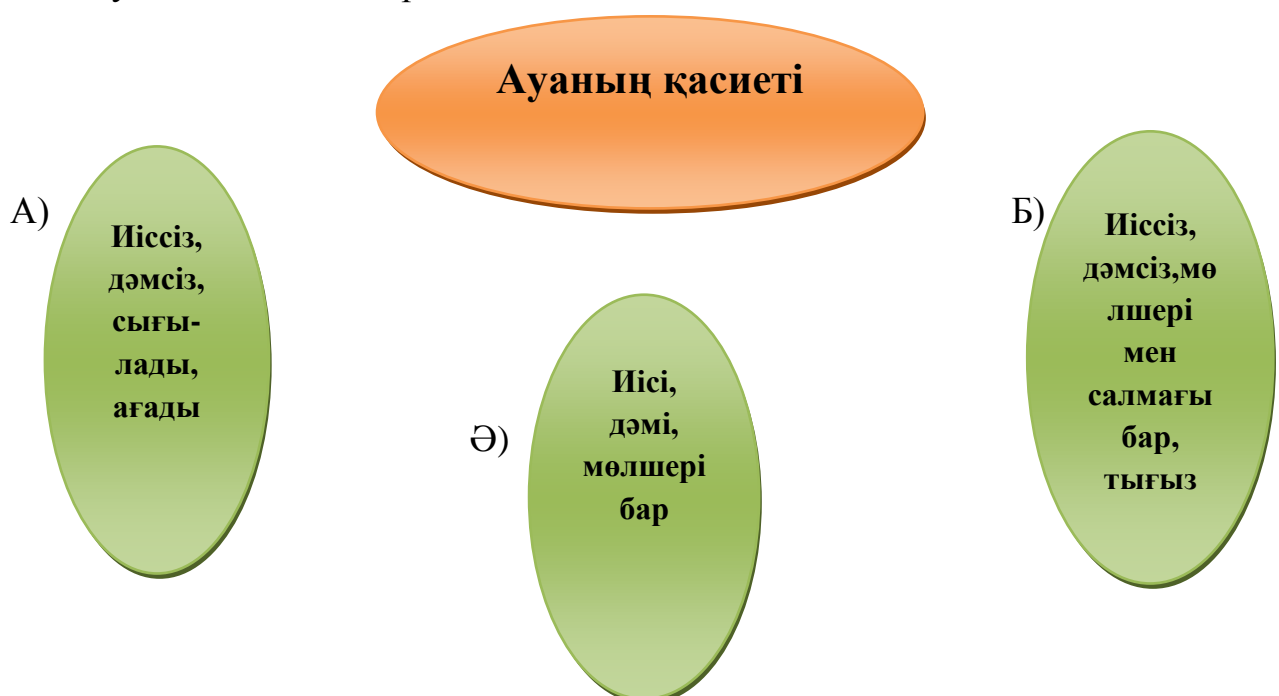
- А) лалагүл, тұңғиық      Ә) тышқанбұршақ жусан  
 Б) қызгалдақ, бозжуа      В) кактус, алоэ

5. Суға тапшы аймақ қалай аталады?

- А) шөл      Ә) шалғын      Б) өзен      В) тау

**3-ші деңгей :**

3.1 Ауаның қасиетін көрсет:



### 3.2. Өзің бақылаған нөсер туралы жаз.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

### 3.3. Ашық тест

№	Тапсырма	Жауап
1	Ауа қабығы қайда орналасқан?	
2	Жерді қорғауда ауа қандай рөл атқарады?	
3	Ауаны ластайтын не?	
4	Ауаны тазарту және қорғау үшін қандай шаралар қолданылады?	
5	Ауа райы деген не?	
6	Ауа райын қалай болжайды?	
7	Жазғы және қысқы күн тоқырауы туралы жаз.	
8	Қазақстанның климаты қандай?	

## ТУҒАН ӨЛКЕ ӨСІМДІКТЕРІ МЕН ЖАНУАРЛАРЫ

**Мақсаты:** оқушылардың өсімдіктер, жануарлар, олардың тіршілік жағдайлары туралы алған білімдерін кеңейту; табиғатқа қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу.

### *1-ші деңгей:*

1.1. Өсімдіктер тіршілігіне қажетті жағдайлар:

.....

.....

.....

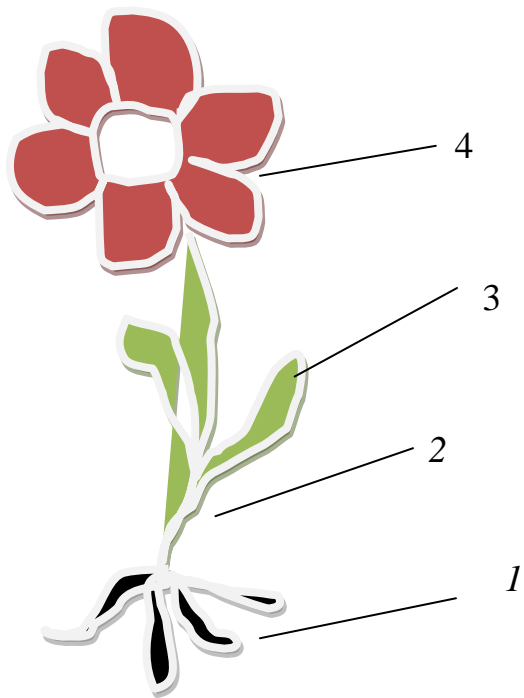
.....  
.....

Көрсеткішпен қос.

Жұмсақ шырынды сабақ  
Бірнеше ағаш сабақтары  
Жуан, мықты бір сабақ (дің)

ағаштар  
шөптер  
бұталар

1.2 Өсімдік мүшелерін жаз.



1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_
4. \_\_\_\_\_

**2-ші деңгей :**

2.1. Құстардың қоректену тәсілі бойынша топтары. Оларды көрсеткішпен көрсет.

Саңырау құр, сарыторғай, бөдене  
Қарға, ұзақ, сауысқан  
Сұр қарлығаш, қарлығаш, шыбын ұстағыш  
Үкі, бүркіт, қамыс ителгісі

жәндікқоректілер  
жыртқыштар  
дәнқоректілер  
талғаусызқоректілер

2.2. Жабайы және үй жануарларының тіршілігі немен ерекшеленеді?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....



3.2. Қызыл кітапқа енгізілген құстар. Теріп жаз. *Ақ ләйлек, сары шымшық, сарнауық торғай, қоқиқаз, дуадақ, құр, бүркіт, тау құтаны, шыбын жегіш, барылдақ торғай, дала бүркіт.*

.....

.....

.....

.....

### 3.3. Ашық тест

№	Тапсырма	Жауап
1	Шалғында қандай өсімдіктер өседі?	
2	Шалғынды жерлерді қандай жануарлар мекендейді?	
3	Далалы жерлерде қандай өсімдіктер өседі?	
4	Далалы жерлерде қандай жануарлар тіршілік етеді?	
5	Шөлді жерлерді қандай жануарлар мекендейді?	
6	Қазақстанда қандай орман – тоғайлар бар?	
7	Орман – тоғайда қандай жануарлар тіршілік етеді?	
8	Тау дегеніміз не?	
9	Тауларда қандай өсімдіктер мен жануарлар болады?	
10	Суқоймада қандай өсімдіктер өседі?	
11	Суқойманы қандай жануарлар мекен етеді?	
12	Суқоймалар қалай қорғалады?	
13	Табиғатта өсімдіктер мен жануарлар ненің әсерінен жойылады?	
14	Адамдар табиғатты қалай қорғайды?	

### ЖЕР- ҒАРЫШТЫҚ ДЕНЕ

**Мақсаты:** ғарыш ұғымын қалыптастыру; ғарыш денелерін ажырата білуге және олардың орналасуы туралы білім қалыптастыру; оқушының логикалық ойын дамыту.

### **1-ші деңгей:**

1.1. Жер, Ай, Күн – бұлар:

.....  
Жерге жақын орналасқан жұлдыз, жылу мен жарық беретін үлкен қыздырылған ғарыш денесі - .....  
. Жердің үлгісін сыз.

1.3. «**Ғарыш**» тақырыбына 5 жол өлең құрап жаз.

1. ....
2. ...., .....
3. ...., ....., .....
4. .... .
5. ....

### **2-ші деңгей:**

2.1. Күн жүйесінің құрамын жаз.

.....  
.....  
.....  
.....

2.2. Тест :

1. Жердің серігін ата

- А) марс    Ә) ай  
Б) сатурн    В) юпитер

2. Жарық секундына қандай жылдамдықпен таралады?

- А) 250 000 км.    Ә) 350 000 км.    Б) 300 000 км.    В) 200 000 км.

3. Жерді қоршаған дүние қалай аталады?

- А) жер шары    Ә) күн жүйесі    Б) галлактика    В) әлем

4. Жердің жасанды серігі ең алғаш рет қашан ұшырылды?

- А) 1957 ж 4 қазан    Ә) 1991 ж 2 қазан  
Б) 1961 ж 12 сәуір    В) 1994 ж 2 қыркүйек

5. Ең алғаш адам баласы ғарышқа ұшқан күн:

- А) 1961 ж    Ә) 1971 ж  
Б) 1981 ж    В) 1991 ж

6. Тұңғыш қазақ ғарышкері кім?

- А) Т. Мұсабаев    Ә) В. Терейков  
Б) Т. Әубәкіров    В) Ю. Гагарин

7. Күн мен жердің ара қашықтығы қанша?

А)250млн.      Ә)150млн.

Б)300 млн.      В)400млн.

8. Жердің кішірейтіп жасалған үлгісі қалай аталады?

А)глобус 5) карта

Б)тар      В) доп

9. Жер шарында неше мұхит бар?

А)5      Ә)2

Б)3      В)4

10. Мұхиттардың ең үлкенін ата

А)Тынық      Ә)Атлант

Б) Үнді      В) Солтүстік мұзды

11. Құрлықтардың жан-жағын мұхитпен қоршаған ірі бөлігі қалай аталады?

А) мұхит      Ә) материк

Б) құрлық      В) теңіз

12.Жер шарында неше материк бар?

А)1      Ә)3

Б)4      В)6

13.Қазақстан қандай материкте орналасқан?

А) Австралия      Ә) Антарктида

Б)Евразия      В) Оңт. Америк

2.3. Жердің Күнді айнала қозғалуы. Сызбамен көрсет.



**3-ші деңгей :**

3.1 Күн жүйесі ғаламшарлары

.....

.....

.....

Жер шарында екі полюс бар:

\_\_\_\_\_ және \_\_\_\_\_

Полюстерден      бірдей      қашықта      өтетін      жол  
\_\_\_\_\_ аталады.

3.2. «Қазақстанның алғашқы ғарышкері» туралы шағын әңгіме жаз.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3. Ашық тест

№	Тапсырма	Жауап
1	Аспан денелерін жаз.	
2	Жердің серігі	
3	Күнді айналып жүретін ғаламшарлар	
4	Күн дегеніміз не?	
5	Адамдар Күннің қуатын қалай пайдаланады?	
6	Тұңғыш ғарышқа ұшқан кім?	
7	Қазақ ғарышкерлерінің аты – жөні	
8	Ғарыш айлағы қайда орналасқан?	
9	Күн мен түн қалай алмасады?	
10	Тәулік дегеніміз не? Бір тәлікте неше сағат бар?	
11	Жер Күнді қалай айналады?	
12	Жердің үлгісі қалай аталады?	



## ҚОҒАМ. ОТБАСЫ.

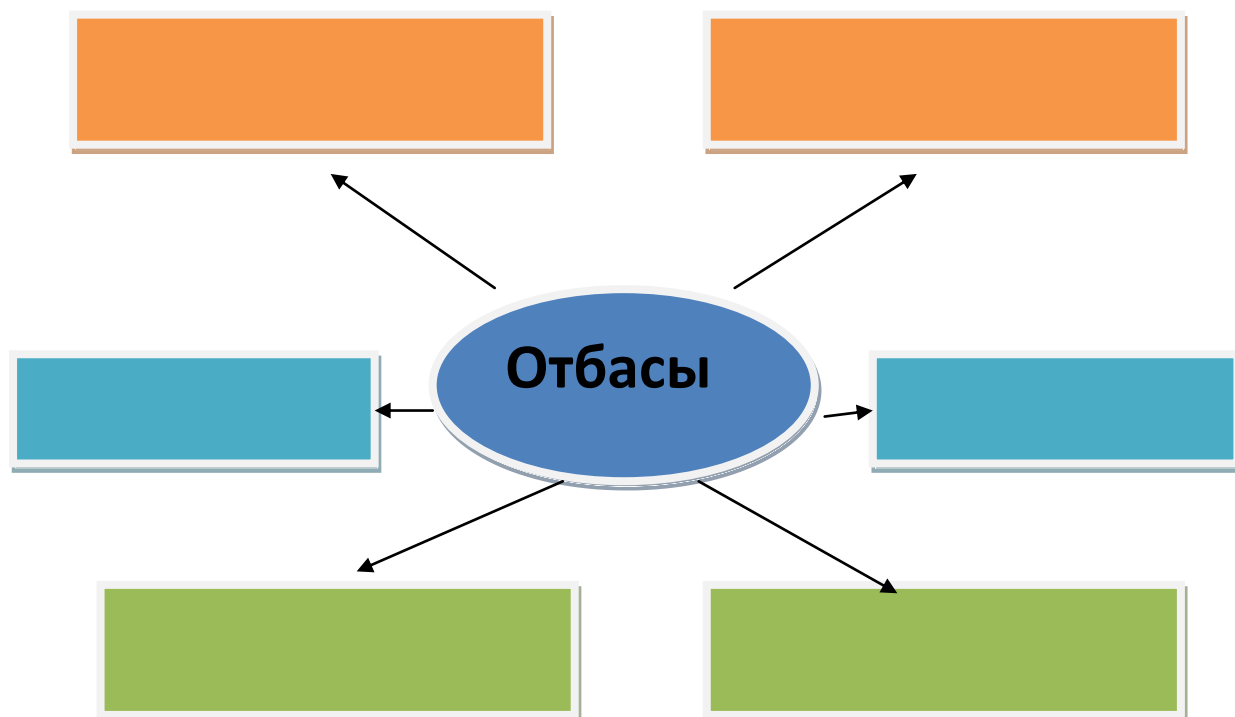
**Мақсаты:** «Отбасы – қоғамның бір бөлігі» деген түсінікті қалыптастыру; қазақ отбасында болатын дәстүрлер туралы алған білімдерін кеңейту; ата – ана, балалар арасындағы қамқорлыққа, сыйластыққа баулу.

### *1-ші деңгей:*

1.1 Қазақ отбасында үлкендер мен туған – туыстарын қалай атаған?  
Сәйкестендір.

Жасы үлкендерді	нағашы, бөле
Нағашы жұртын	ене, ата, қайын апа
Қайын жұртын	ата, әже, шеше, аға

1.2 Отбасы мүшелерін қандай мақсат біріктіреді? Сызба – суретті толтыр.



1.3. Өз ата – анаң мен туған – туысқандарыңды қалай құрметтейтінің туралы жазып бер.

.....

.....

.....

.....

.....  
.....  
.....

**2-ші деңгей:**

2.1. Сәйкестендір.

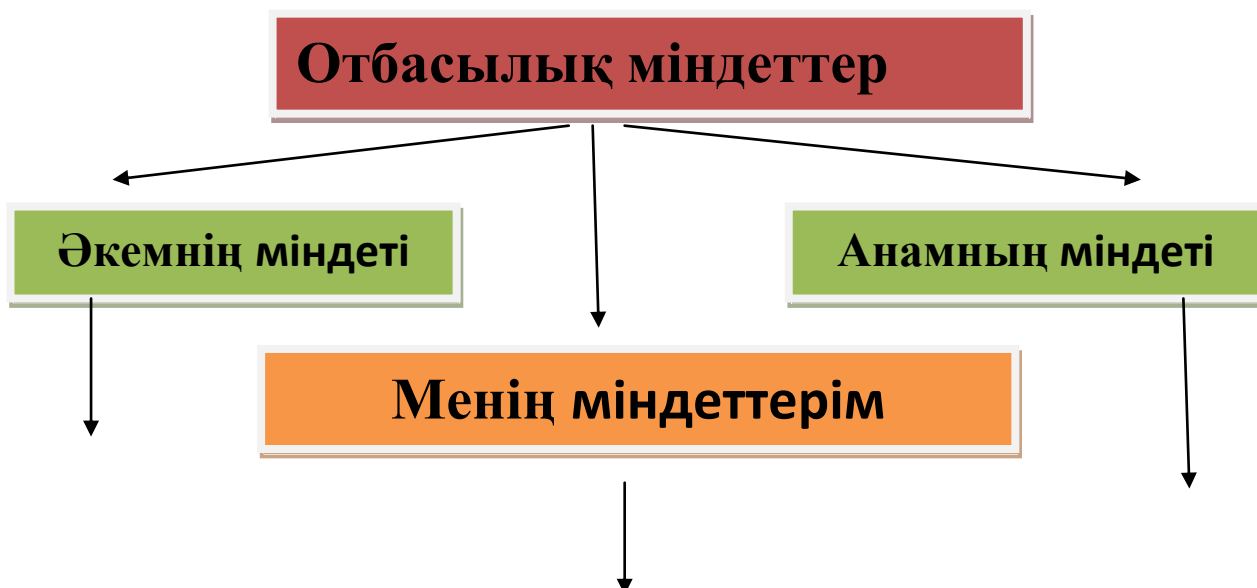
**«Қонаққа мүше тарт»**

Ең дана, үлкен қонаққа	кұлақ
Құрметті қонаққа	төс
Жас күйеуге	жамбас
Балаға	бас

2.2. «Отбасы» туралы 5 жол өлең.

- 1.-----
- 2.-----, -----
- 3.-----, -----, -----
- 4.----- ----- .
- 5.-----

2.3. Сызба бойынша отбасындағы міндеттер тізімін жаса және жаз.



## 2-ші деңгей:

### 2.1. Мақалды аяқта.

**Әке** ..... **тау,**

**Ана** ..... **бұлақ,**

**Бала** ..... **құрақ.**

### 2.2. Берілген туыстық атауларды топтап жаз. *Ана, бөле, жиен, ата, іні, нағашы ата, немере, бажа, қайынаға, ене, әже, әке, жиеншар, аға, қарындас.*

1– жұрт: Өз жұрты

.....

2– жұрт: Нағашы жұрты

.....

3– жұрт: Қайын жұрты

.....

### 2.3. Ашық тест

№	Тапсырма	Жауап
1	«Отбасы» нені білдіреді?	
2	Әр адам қоғамға қандай пайда келтіреді?	
3	«Қонақжай адам» дегенді қалай түсінесің?	
4	Отбасын неге шағын қоғам дейміз?	
5	Өндірістік және басқа қоғамдық қарым – қатынас жасайтын адамдардың үлкен тобы қалай аталады?	
6	Туыстық қатынасы бар адамдарды қалай атайды?	
7	Туыстарыңа қалай қамқорлық жасайсың?	
8	Ер балалар мен қыз балалар арасында қандай қарым –	

	қатынас болуы мүмкін?	
9	Отбасы мүшелері бақытты әрі ауқатты болуы үшін не қажет?	

## МЕКТЕП

**Мақсаты:** оқушыларға әрбір адам білім алу керектігі туралы ұғым қалыптастыру; тарау бойынша алған білімдерін тиянақтау; оқушының ойлау қабілетін дамыту.

### 1-ші деңгей :

1.1 Өзіңнің мектептегі міндеттерің туралы жаз.

.....

.....

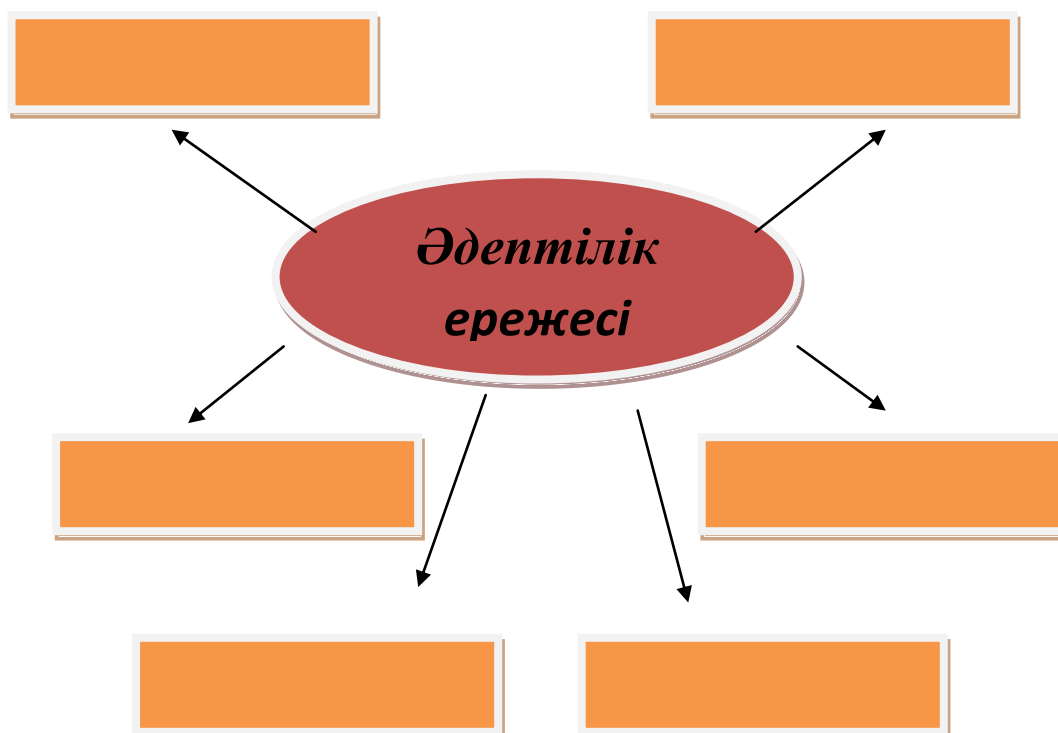
.....

.....

1.2 «*Мектеп*» тақырыбына 5 жол өлең .

- 1.-----
- 2.-----, -----
- 3.-----, -----, -----
- 4.----- ----- ----- .
- 5.-----

1.3 «*Мінез – құлық*» ережелерін сызбаға толтыр.



**2-ші деңгей:**

2.1 Сәйкестендір.

Мектеп өміріне *Шілдеhana, бесікке салу, атқа мінгізу тілашар*

Балаларға арналған ер *Сабаққа қатысу, үзіліске шығу, күнделік*  
*толтыру*

Балаларға арналған тойлар *Ашамай*

2.2 Қазақстан Республикасының әрбір азаматының қасиетті борышы мен міндетті -

.....  
.....  
...

2.3 Сурет бойынша шағын әңгіме құрап жаз.



.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**3-ші деңгей:**

3.1 Сынып өмірінің ережелерін жаз.

.....  
.....  
.....  
.....

3.2 Білім алу, іздену адамға қандай пайда береді.

.....  
.....  
.....

### 3.3 Ашық тест

№	Тапсырма	Жауап
1	Сен мектепке не үшін барасың?	
2	Балалар мен ересектер 1 қыркүйекте қандай мерекені атап өтеді?	
3	Білім беру деген не?	
4	<i>Қазіргі мектеп</i> дегенді қалай түсінесің?	
5	Сен мектепте қандай мінез – құлық ережелерін орындауға міндеттісің?	
6	Сыныпта, мектепте балаларды не біріктіреді деп ойлайсың?	
7	Балалардың құқықтары мен міндеттері қандай құжаттарда көрсетілген?	
8	Мектепте балалардың басты еңбегі не екенін түсіндіріп жаз.	

### МЕНІҢ ТУҒАН ҚАЛАМ, АУЫЛЫМ

**Мақсаты:** туған өлкеге, атамекенге деген ыстық сүйіспеншіліктерін дамыту; оқушыны өз пікін қорытындылап, түйіндей білуге баулу.

#### *1-ші деңгей :*

1.1 1) Шаруа қожалығын кім басқарады?  
.....

2) Еңбектің қай түрін ұнатасың?  
.....

1.2 Өзің тұратын қалаңа арнап 5 жол өлең жаз.

1.-----

2.-----, -----

3.-----, -----, -----

4.----- ----- ----- .

5.-----

1.3. Неліктен «*Жері байдың – елі бай*» деп аталады? Жазып түсіндір.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

## **2-ші деңгей :**

2.1 .Тест

1. Фермерлік ұжымның артықшылығы:
  - а) Ешкімге бағынышты болмайсың
  - в) Табысқа өзің иесің, үлкен сұранысқа ие өнім шығарасың
  - с) адамдар тез байиды.
  
2. Фермерлер жұмыс түрінің атауы:
  - а) отбасы бірлестігі
  - в) отбасылық еңбек
  - с) отбасылық мердігерлік
  
3. Жеке немесе бірнеше отбасы бір шаруашылыққа бірігеді, ондай адамдар:
  - а) фермерлер
  - в) шаруа қожалықтары
  - с) бизнесмендер

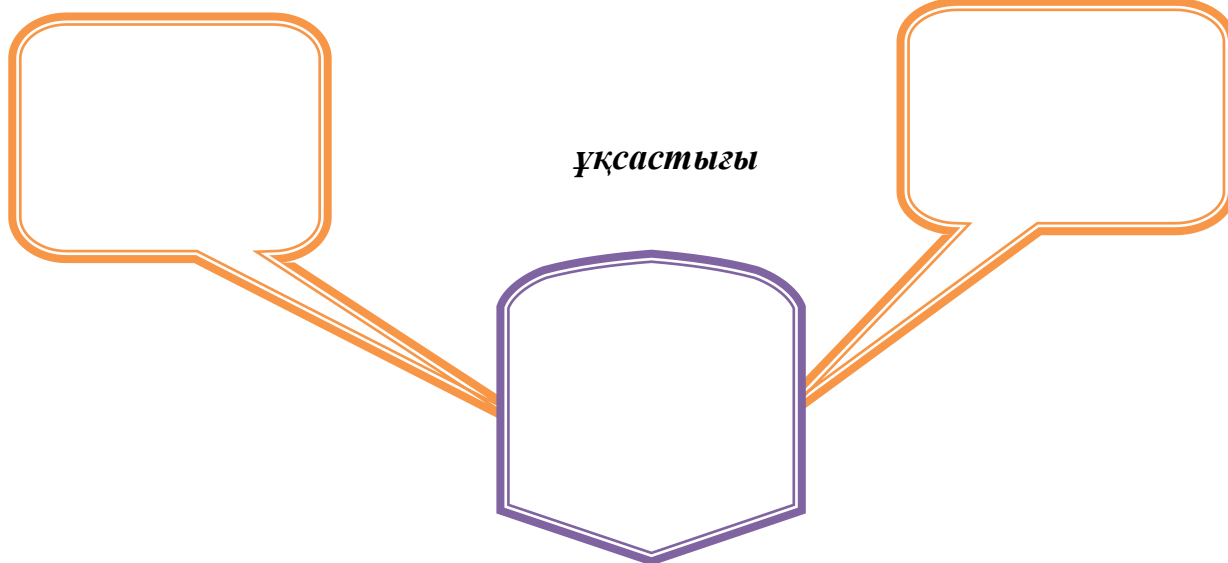
2.2 «*Туған жерің*» туралы шағын эссе жаз.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

2.3. Қаладағы, ауылдағы еңбек туралы салыстырмалы талдау жаса.  
ВЕНН диаграммасы

*қаладағы еңбек*

*ауылдағы еңбек*



**3-ші деңгей :**

3.1. Қазақстан мәдениетіне не жатады? Және мәдениет, өнер саласының қандай қайраткерлерін білесің?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

3.2 «*Нан мен су алтыннан да қымбат*» деген нақылды қалай түсінесің? Өз сөзіңмен жаз.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**3.3 Ашық тест**

№	Тапсырма	Жауап
1	Шаруа қожалығы деген не?	
2	Фермерлік қожалық не үшін	



	керек?	
3	Қазақстанда қандай ауылдар, елді мекендер бар?	
4	Қала мен ауыл адамдарының еңбегі туралы жаз.	
5	Қандай мамандық туралы білесің?	
6	Қазақстан жерінің көлемін жаз.	
7	Қазақстанда неше облыс бар? Олардың атауларын жаз.	
8	Қазақстанның басты пайдалы қазбаларын жаз.	

## МЕНИҢ ОТАНЫМ-ҚАЗАҚСТАН

**Мақсаты:** оқушы бойына «Қазақстан – тәуелсіз мемлекет» ұғымын берік бекіту; өз пікірін қорытындылап, түйіндей білуге үйрету.

### *1-ші деңгей:*

1.1. Үкімет құрамын сызбамен көрсет.

1.2 *Көрсеткішпен көрсет.*

- |  |           |
|--|-----------|
| • Мемлекеттің ішкі және сыртқы саясатын әзірлейді және жүргізеді | Үкімет    |
| • Республикада заңды дайындайды және қабылдайды                  | Президент |
| • Жарлық, заңдар жүзеге асырылады, яғни атқарушы өкімет          | Парламент |

1.3 «*Менің Отаным - Қазақстан*» тақырыбына сурет сал.

### *2-ші деңгей:*

2.1. Мемлекеттік рәміздер атауы, авторлары:

.....

.....

.....

2.2. Тест

1. Біздің еліміз қашан тәуелсіздік алды?



1	Қазақстан Мемлекеттік Тәуелсіздігін қашан жариялады?	
2	Мемлекетіміздің Президенті кім?	
3	Еліміз Бала құқықтары туралы конвенцияға не үшін қол қойған?	
4	Кеңес Одағының Батыры және Қазақстан Республикасының Халық Қаһарманы атақтарына ие болған қандай қазақстандықтарды білесің?	
5	Қазақ халқының қандай салт дәстүрлерін білесің?	
6	Қазақстан Республикасының Конституциясының қандай бөлімдері біздің өмірімізде ең маңызды болып табылады?	
7	«Невада - Семей» қозғалысының мақсаты не?	
8	Қазақстанды неліктен ғарыштық мемлекет деп атайды?	

## Мазмұны

### 1 сынып

Қоршаған дүние .....	1 бет
Адам .....	3 бет
Табиғат .....	5 бет
Күз .....	6 бет
Өсімдіктер әлемі .....	8 бет
Жануарлар әлемі .....	10 бет
Қыс .....	12 бет
Отбасы .....	15 бет
Мектеп .....	16 бет
Көктем .....	18 бет
Туған қалам , ауылым .....	20 бет
Отан .....	22 бет
Жаз .....	24 бет

### 2 сынып

Табиғат және адам .....	26 бет
Табиғат .....	29 бет
Өсімдік .....	31 бет
Жануар .....	34 бет
Отбасы .....	37 бет
Мектепте .....	40 бет
Туған ел .....	43 бет
Ашық тестер жинағы .....	46 бет

### 3 сынып

Адам табиғаттың бір бөлігі .....	53 бет
Табиғат .....	55 бет
Денелер. Заттар. Құбылыстар. ....	57 бет
Ауа. Ауа райы. ....	59 бет
Су. ....	61бет
Пайдалы қазбалар .....	62 бет
Өсімдіктер .....	64 бет

Жануарлар .....	66 бет
Отбасы .....	68 бет
Мектеп .....	69 бет
Туған қалам (ауылым) .....	70 бет
Біздің Отан .....	73 бет
Тест сұрақтары .....	75 бет

#### **4 сынып**

Адам .....	81 бет
Табиғат .....	83 бет
Пайдалы қазбалар .....	86 бет
Су .....	89 бет
Ауа. Ауа райы .....	92 бет
Туған өлке өсімдіктері мен жануарлары .....	95бет
Жер- ғарыштық дене .....	98 бет
Қоғам. Отбасы .....	102 бет
Мектеп .....	105 бет
Менің туған қалам, ауылым. ....	107 бет
Менің Отаным-Қазақстан .....	110 бет